

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
V. K. Račkuskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS
Suvienuose Valstijose \$1.00
Kitose Viešpatystėse \$1.50
„TĖVYNĖ“
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

Published and distributed under permit (No. 511) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

The Lithuanian Weekly, „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$1.50
„TĖVYNĖ“
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

No 37

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879.

NEW YORK, RUGSĖJO (SET.) 12, 1919.

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 Authorized on June 27, 1918.

Vol. X

Iš Amerikos Lietuviu Tautinės Tarybos Raštinės

Posėdis Rugsėjo 2 d. Iš pranešimų Tarybon: 1) L. N. Fondo pranešimas apie butiną reikalingumą sukelti aukų vaju Lietuvos nepriklomybės reikalams. 2) P. lės Chimes pasiūlymas važiuoti Lietuvon, kaip stenografės. 3) Dro Graičiuno pranešimai apie reikalą gūną suvienodinti veikimą tarpe Lietuvos Gelbėjimo Draugijos, Lietuvių Doktorų Draugijos ir Raudonojo Kryžiaus. 4) Laiškas p. Šalkausko iš Paryžiaus apie siuntimą Tarybai Lietuvos laikraščių ir kitus reikalus. 5) Ineina visas plaukštas laiškų ir telegramų iš rengimosi prie Lietuvos Bylos išklauso Washingtone priešais Senato Svečių Reikalų Komisiją. 6) Pranešimas p. Gegužio apie Liuosybės Varpo Komiteto reikalus. 7) Ineina platūs raportai nuo mūsų sriovės išrinktosios delegacijos Washingtonan; ji praneša: kad Lietuvių Bylos išklauso įvyko Rugsėjo 29 d.; kad tasai išklauso įvyko bendrai su 4-rių Tautų Lygos tautomis, kiekvienai iš kalėnos savo kalbetoją pastatė; kad nuo Lietuvių buvo pastatytas kalbetojas Adv. J. Lopatto; kad Lietuvių delegacijoje dalyvavo apie 20 Lietuvių veikėjų nuo tautininkų demokratų ir nuo krikščionių demokratų sriovė; kad nuo mūsų sriovės tarp kitų dalyvavo šie: Adv. J. Lopatto, Adv. F. Bradchulis, Adv. S. Kodis, p. J. Bagdžiūnas, p. J. Hertmanovičius, Dr. A. Bacevičius, Prof. K. Šliupas, V. F. Jankus, P. S. Villmantas, V. W. Ambrose, M. J. Vinikaitis, R. Karuža; kad p. Lopatto pasakė dailią bet abelą Lietuvos padėties peržvalgą; kad Lietuviai buvo gerai prisirengę paskui per ketelį kalbetojų Lietuvos klausimą atskirai išdėstyti, kaip buvo manyta, kad Lietuviai, nuošaliai 4-rių Tautų Lygos, gaus dar ir paskyrimu savo klausimą Amerikos Senatui išaiškinti; kad paskiaus vienok per klaidą advokato Battle šitas išklauso nabejvyko; kad visos Lietuvių kalbetojų prirengtos kalbos vienok bus paskiaus išpaušdintos Senato rekorduose. Apskritai, delegacijos nuomone yra, kad šitas Lietuvių Bylos išklauso geras ir patvirkęs, ir kad galės turėti geras pasekmes. Priduriama ir tas, kad katalikų sriovės kaipurie atstovai nelabai noromis su mūsų sriovės veikimu taikinosi, ypač p. Česnulis, kuris yra raportuojamas labiausiai smarkavusiu, kad apskritai bendro Lietuvių veikimo nepreleisti, ir kad vienok tasis ju trisimasi pusėtinai liesas išėjes. Prie de-

legacijos buvo burelis Lietuvių ir šiaip iš kitų miestų atvykusių, paveizdan iš Baltimores: pp. Lazauskas, Naruševičius ir Česna. 8) p. Bagdžiūnas iš Chicago, čionai asmeniškai raportuoja, jogei Chicagoje susitvėrusi Chicago Lietuvos Taryba, kuri nutarusi po du atstovu priskirti ir vyriausias Tarybas tautininkų demokratų ir krikščionių demokratų.

Nutarimai: 1) Lietuvos Fondo Neprigulmybės vaju je padaryta sekanti žingsniai: a) Apkelbti nuo Tarybos i visuomenę išsamus atsišaukimas; b) Rytuose ir Vakaruose pastatyti kalbėtojus, kurie po kolonijas pervaziuodami skelbs po visuomenę dabartinį Lietuvos drastišką politinį padėjimą (Vakaruose Taryba įprašo čionai asmeniškai esančius svečius: Adv. Kodį ir p. Bagdžiūną šita reikalą veikiai įvykinti); c) Visuomenę paakinti, kad dabar Lietuvos medžiaginis sušelpimas yra jau daugeliu keletu tvarkomas, bet užtai politinis padėjimas kurkas kuogreičiausiai sustiprinti mūsų politikos fondą, tai yra Lietuvos Neprigulmybės Fondą, kuris čionai tarpe Lietuvių Amerikoje bene vienintelis veda tyrai demokratinių Lietuvos idealų darbą. 2) Chicago Lietuvos Tarybos pranešimas su džiaugsmu pasveikinta ir prikviesta, jogei kuoveikiau siai priskirti du savo atstovu i Amerikos Lietuvių Tautinę Tarybą, bei kad C. L. T. su mūsų Taryba kuorčiausiai bendrai veiktu.

Pranešimas iš Washingtono

Ekzekutyvis Komitetas šiandien gavo iš Paryžiaus nuo Lietuvos Delegacijos sekančią kablegramą: „Gavom iš Kauno įsakymą, jog jokiū būdu negalime sutikti pavesti lenkams Puską ir Seinus. Įsako reikalauti, kad demarkacijos linija eitu nors palei upę Čareančą, paliekant Puską ir Seinus Lietuvos pusėje. Rugsėjo 22 d. lenkai, nepaisydami mūsų kreipimasi i Taikos Konferenciją Paryžium, visa linija įsibriovė Suvalkijon. Visai nepaisydami mūsų reikalavimo pasiūsto jiems tiesiog ir per tarpininkystę francuzų misijos, kad liautysi veržėsi i Lietuvą. Lenkai veržiasi skersai Nemuno i Druskininkų ir Merkinės apielinkes, jie tą atlieka su reguliariais kareiviais ir, tankiausiai sudarę plėšikų gaujas, terioja šalį, gąsdina vietinius gyventojus, skleidžia tarp gyventojų kurstančią literaturą prieš Lietuvos valdžią. Rugsėjo

čio 23 d. po kruvino mušio lenkai užėmė Seinus. Mes esame tvirtai pasiryžę su ginklu rankoje ginti Seinus, Puską ir kitas Lietuvos dalis nuo lenkų užsi-mojimo, visa Tauta to nuo-musų reikalauja.

Kauno ir Vilniaus gubernijų linkon, kuomet Taikos Konferencija įsakė lenkams pasitraukti iš Lietuvos teritorijų, jie netik kad neklau-sė bet dar stengiasi užimti Aluntą, Balkininkus, Butri-monius, Merkinę ir kitus miestelius.

Jei Aliantai negali sustabdyti lenkų besiveržimą Lietuvon, Lietuvos valdžia bus priversta griebtis desperatiškų priemonių apginimui šventų teisių Lietuvos tautos.

Ekz. Komit. Inf. Biūras.

VISOKIOS ŽINIOS

VĖL LAUŽO SAVES-APSISPRENDIMĄ.

Paryžius. — Sąjungiečių taryba pasiuntė Vokietijai notą, kurioje reikalauja padaryti keletą permainų naujoje vokiečių konstitucijoje. Ta nota sukėlė baisų urzgė-sį tarpe vokiečių spaudos.

FRANCUZAI PRIEŠ SUTARTĮ.

Paryžius. — Vadas mažumiečių socialistų pranešė, kad jų atstovai Atstovų Butė, skaičiuoję 35 asmenų, balsuos prieš užtvirtinimą taikos sutarties.

ITALŲ KARALIUS SKIRIASI SU TURTU.

Milanas. — Italų karalius tur buti atjausdamas, kad vis tiek reikės skirties su savo turtu, pranešė premjerui Nitti, jog jis atiduoda savo didžius žemės plotus Italijos ukininkams.

MUNICHE KARĖS STOVIS.

Kopenhaga. — Bavary sostainėje Muniche paskelbta karės stovis. Matonai, valdžia vis dar neapsidirba su komunistais.

LIETUVIAI PAĖMĖ DVINSKĄ.

Kopenhaga. — Latvių ir lietuvių kareiviai išvijo bolševikus iš Zarasų ir paėmė Dvinsko miestą ir tvirtovę. Jie beto paėmė nemažai imtinių ir karės grobio.

BOLŠEVIKŲ PASISEKIMAI.

Londonas. — Bolševikų žygiai prieš Denikiną vyksta. Miestas Charkovas pasidavė be mušio. Orenburgo srityje bolševikai paėmė 800 šaulių ir 500 kazokų. Kolčako štabas iš Omsko nusikraustė i Nikolajevską.

DENIKINAS PAĖMĖ KIEVĄ.

Londonas. — Karės Ofisą pasiekė žinia, kuri patvirtino gandą buk gen. Denikino ir Petluro kareiviai po

Sekantis pranešimas yra nuo Lietuvos Generalio štabo:

Rugsėjo 29 d. mūsų kariuomenės dalis atrėmė žiaurų rusų užpuolimą ir paėmė Podbrodną. Panevėžio ir Joniškėlio regimentai kovojo su nepaprastu narsumu, ir paėmė kelius šimtus belaisvių. Kairysis pusis sparnas užėmė Alučkų. Po dviejų dienų smarkios kovos mūsų kariuomenė pergalejo bolševikus ir nustumė juos i šiaurinę pusę upės Dauguvos. Rusai statė didžiausį pasipriešinimą, bet viskas veltui, jų linija likos sutriuškinta, mes paėmėm 250 belaisvių. Dauguvos tiltas likos sunaikintas.

Ekz. Komit. Inf. Biūras.

WILSONAS PRADĖJO KELIONĖ.

Washingtonas. — Prezidentas pradėjo 10 tukstančių mylių kelionę po šalį, idant sukelti žmonėse reikalingumą tačtuojinio užtvirtinimo taikos sutarties, kurią kongresas rengiasi karpyti. Jis pasakys 30 kalbų. Pirmąją atlaikys Columbus, Ohio.

KARĖ PRIEŠ BRANĖNYBĖ.

Washingtonas. — Karės Departamentas vėl užvažiuvo šmukleriams dastatydamas ant rinkos penkis milijonus svarų šaldyto mėsos. Jo kainos yra vištiena, 32 centai už svarą; kiauliena 27 ir 22 centai; aviena 16 centų.

CUKRAUS STOKA.

Washingtonas. — Dauge-lyje vietų šalyje jaučiasi cukraus trukumas. Prezidentas S. V. Cukraus Nuskyrimo Boardo sako, kad tas trukumas negreit bus papildytas, nes cukraus išdirbėjai nespėja jo gaminti.

PADIDINA AMERIKIEČIŲ SARGYBĄ.

Koblenzas. — Maršalas Foch davė amerikiečiams dar tiek vokiškų žemių ant Rėino upės saugoti, kiek jie saugojo ikišiol.

ŠAUKS DARBĄ IR KAPITALĄ.

Washingtonas. — Pamėgdžiodamas Lloyd George, Prezidentas Wilsonas irgi mano sušaukti konferenciją darbo ir kapitalo atstovų. Kaip žinoma, iš Lloyd George konferencijos nieko neišėjo, nes valdžia atsakė apvisuomeninti anglių kasyklas.

NEGRŲ RIAUŠĖS.

Knoville, Texas. — Šiam mieste per dvi dieni siautė negrų riaušės, kurios nu-nešė gyvastį ketveto žmonių ir pažeidė keliolika. Kariuomenė atvykus, riaušės nutilo. Suareštuota 10 baltųjų bandžiusių laiko riaušiu paleisti iš kalėjimo piktadėjus.

SOCIALISTŲ SKILIMAS.

Chicago, Ill. — Čionai įvyko trijų socialistinių partijų suvažiavimai: senosios socialistų partijos, kairiasparnių ir komunistų. Tokiu būdu socialistų partija suskilo i tris dalis. Komunistų organizatorius atsidurė kalėjime, gi policija nepavelijo laike suvažiavimo turėti raudonas vėliavas.

VAIKAI MIRŠTA LIETUVOJE.

Pagal statistikas, kunigų surinktas Biržuose, pasirodo, kad Lietuvoje vaikų miršta pasibaistėtinai daug. Pačiame Biržų miestelyje

1918 metuose gimė 41 kūdikis ir nei vienas iš jų neišgyveno metų. Birželio mėnesyje, šių metų numirė apie 100 žmonių, iš kurių vaikų buvo daugiausia. Pradžioje vasaros šitoje apielinkėje viešpatavo badas. Suvirš 32,000 žmonių skurdo baisiausiame varge ir nedatekliuje, kol pirmieji vaistai ant laukų pasirodė.

Nekuriose vietose lietuviai drąsiai ir pasekmingai kovoja prieš skurdą ir badą. Vienok daugelyje vietų ukininkai neturi arklų apdirbimui žemės, o taipgi karvių ir kitokių naminių gyvulių dėl maisto. Apskait liuojama, kad tik dvidešimtats nušimtis visų naminių gyvulių yra likęs pas ukininkus. Tulas ukininkas turintis keliatą arklų, ir užklaustas, kaip jis juos užlaikė laike bolševikų užpuolimu atsakė: „Matote, aš gyvenu arti plataus kelio, kuriuomi bolševikai kuonekašdieną trunkėsi. Aš gerkrai nuo pradžių žinojau, kad jie viską paims sau, ką tik galės pamatyti, todėl per jų užplūdimo laiką, aš naktimis dirbau žemę, o die naktis slėpdavau savo gyvulius ir taip juos išgelbėjau nuo bolševikų.“

Ukininkų gyvenimas Lietuvoje yra sunkus ir tuomi, kad stokuoja visur apdirbimui žemės įrankių. Laike karės dirbtuvės Lietuvoje buvo paverstos išdirbimui kariškų reikmenų ir dabar ims dar keli metai, kol viskas bus galima sutvarkyti.

AMERIKOS- LIETUVOS BANKAS.

Rugs. 3 d. Lietuvos Delegacija Paryžiuje paskelbė, kad Lietuvos valdžia pritaria sutvėrimui Amerikos- Lietuvos Banko, kurio iniciatyva buvo padaryta Amerikoje gyvenančiųjų lietuvių ir įduota Lietuvos valdžiai, kad užtvirtintų Lietuvos valdžia šitam sumanymui pritaria ir mano, kad jis nemažai pagelbės i-vesti Lietuvoje lietuviškų pinigų, panaikinant vokiškuosius ir rusiškuosius, kuri dar iki šiai dienai yra tebevertojami.

GEN. PERSHING'AS SUGRĮŽO.

Panedėlyje, rugs. 8 d., ant laivo Leviathan, sugrįžo gen. Pershing'as, vyriausias kariškas vadovas S. V. kariuomenės Francijoje. Jo pasitikimui ir pagerbimui tą dieną visame New Yorke buvo surengtos didelės demonstracijos, kuriose dalyvavo daugybės visokių valdžios viršininkų iš Washingtono ir daugybės kareivių, kurie jau pirmiau yra sugrįžę iš Francijos. Gen. Pershing'as ant tulo laiko apsisosto Waldorf viešbutyje, New Yorke. Iš čia jis mano važiuoti namo, i Missourio valstiją.

SKAITYKITE IR SAVO DRAUGUS RAGINKITE SKAITYTI „TĖVYNĖ“.

„TĖVYNĖJE“ TELPA NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS IR VISO PASAULIO.

BOLŠEVIKAI NORI TAIKYTIES.

Kopenhaga, rugs. 3 d. — Lietuvos pasiuntinytė čionai aplaikius žinia kad lietuvių kariuomenė apsupo stiprią bolševikų armiją Dvinsko apielinkėje, kuri beveityje šaukėsi prie lietuvių, pasiulydama jiems taiką. Lietuviai buk atsakę taikyties su bolševikais tol, kol jie visiškai nepasitrauks nuo jai prigulinių žemių. Kita žinia pareinan-ti tą pačią dieną iš bolševikų pusė prieštarauja pirmajai ir tvirtina, buk bolševikai apsupę lietuvius.

500 S. V. KAREIVIŲ BUVO SUAREŠTUOJAMA PARYŽIUJE KAS SAVAITĖ.

Paryžius, rugs. 6 d. — S. V. Kongreso sudarytasai komitetas Paryžiuje dar vis tyrinėja dalykus, lytinčius S. V. kareivių padėjimą Francijoje, pereitos karės laiku. Ikišiol paaiškėjo, kad per rugsėjo, rugsėjo ir spalio mėnesius, 1918 m., Paryžiuje buvo suareštuojama po 500 S. V. kareivių kas savaitė. Dauguma jų buvo areštuojama už pabėgimą, bet taipgi nemažai buvo pasodinta ir už girtuo klybė. Pabaigoje 1918 metuose yra sunkus ir tuomi, kad stokuoja visur apdirbimui žemės įrankių. Laike karės dirbtuvės Lietuvoje buvo paverstos išdirbimui kariškų reikmenų ir dabar ims dar keli metai, kol viskas bus galima sutvarkyti.

RUSIJOS OFICIERIAI LAIKOMI BAIMĖJE.

Lietuvos gen. Žukauskas, pasakodams apie bolševikiškos kariuomenės discipliną, sako, kad daugelis Rusijos oficerių, kurie šiaur tar-navo caro kariuomenėje, dabar po prievarta yra laikomi bolševikų pulkuose. Jiems yra pasakyta kad už jų nepasisekimą mušiuose jie bus baudžiami mirtim, o pabėgus jiems priešų pu-sėn, jų šeimynos bus sušaudytos. Pasekme šitokio prisaikymo, apie 300 oficerių jau buvo sušaudyta šiuose metuose už jų nepasekmingus mušius su lietuviais. Tarpe sušaudytojų randasi ir gerai senesniuose laikuose atsizymėjęs Rusijos generolas Andreeff.

SKAITYKITE IR SAVO DRAUGUS RAGINKITE SKAITYTI „TĖVYNĖ“.

„TĖVYNĖJE“ TELPA NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS IR VISO PASAULIO.

LIETUVOS RESPUBLIKOJE

DOKUMENTAI

TAIKOS KONFERENCIJA PARYŽIUJE.

Vertė iš Francūzų kalbos M. AVIETIENAITĖ.

Paryžius,
23 d. gegužės, 1919 m.
Viršiausiai Aliantų
Tarybai,
Taikos Konferencijoje.
Gerbiameji:

Lietuvių Delegacija Taikos Konferencijoje sužinojo apie Aliantų Viršiausios Tarybos atsisaukimą iš 26 d. balandžio ir apie tai pranešė savo valdžiai.

Tuo atsisaukimu Lenkijos ir Lietuvos valdžios buvo pakviestos „išvengti, tiesiogine sutartimi, tų didžiųjų painumų, kurie be abejonės kiltų, jeigu kovojimas prasidėtų tarpe tų dviejų valstybių, kurių suvienytas veikimas prieš bolševikus yra reikalingas.”

Lietuvos valdžia, norėdama padaryti galimam Lenkų armijos kooperavimą su Lietuvos valdžios priesais bolševikų armijas, jau pirma to buvo pasiūlysi Lietuvos valdžiai padaryti sutartį tam tikslui.

Kadangi Rusija, kovo mėn., 1917 m., buvo pripažinusi įsteigimą nepriegulmingos Lenkų valstybės, su sėdėdantis iš Lenkijos karalijos, be Lietuvos Suvalkų rėdybos ir be Lenkų teritorijų, kurias Austrija ir Prūsija buvo užgrobusios, ir atsižvelgiant į tai, kad Lenkijos rybos buvo tokiu pat būdu pažymėtos Prezidento Wilsono 13-me punkte, kurį Aliantai lygiai priėmė, — tad Lietuvos valdžia turėjo pilną teisę skaičiuoti pasirodymą Lenkų armijos Lietuvoje, kaip išiveržimą (užpuolimą), kadangi ši armija neveikė pagal sutartį su Lietuvos valdžia. Mes plačiau išdėstėme šias priežastis notoje, kurią pasiuntėme Taikos Konferencijai 29 d. balandžio, 1919 m.

Bet Viršiausios Aliantų Tarybos atsisaukimas atėmė karinę reikšmę nuo Lenkų pulkų pasirodymo Lietuvoje, su iškilmingu prižadavimu, „rybų nustatymas bus visiškai neatsižvelgta į militarę pirmenybę“ ir pranešimu, „būk susivienijimas abiejų valstybių yra reikalingas priešais bolševikišką pavojų. Kadangi Aliantų Viršiausios Taryba pavietė Lenkų ir Lietuvos valdžias išvengti kovojimo, padarant tiesioginę sutartį, tad Lietuvos valdžia darė ką tik galėjo, kad įvykdinti šią sutartį.

Dar visai neseniai mūsų valdžia pranešė mums, kad Lenkų valdžia visiškai atmetė jos pasiūlymą. Kadangi Aliantų Viršiausios Taryba leidžia Lenkų pulkams būti Lietuvoje ir tokiu būdu atima nuo Lietuvos valdžios laisvą veikimą kaslink tautinio apgynimo ir užlaikymo tvarkos tase teritorijose, kurias Lenkai užėmė, tad mes sau leidžiame nuolankiai atkreipti Aliantų Viršiausios Tarybos dėmesį į sekančius dalykus. — Pagal oficialius pranešimus, Lenkų armijos, užimtos Lietuvos dalyse, padarė labai sunkias ir nužeminančias sąlygas gyventojams. Lenkai, atsidavę plė-

šimui, griebia visą, kas tik turi vertę, apvagia muzėjus, daro plačias rekvizicijas, nužeminančiai elgiasi su įžymiomis sostinės ypatomis, areštuoja Lietuvos valstybės urėdinkus, priverčia gyventojus vartoti Lenkų kalbą ir varo masinius pogromus prieš Žydus, kurių jau labai didelis skaičius sužeista arba užmušta.

Lietuvos valdžia pirmiausia nori apginti gyventojus nuo šių užpuolimų, o paskui reikalau atlyginimo už nuostolius. Tam tikslui mes reikalaujame, vardan savo valdžios, kad būtų įsteigta tarp-aliantų tyrinėjimo komisija, kurion istotų taipgi ir Lietuvos bei Lenkijos valdžių atstovai. Kuomet Lenkų prasikaltimai bus neužginčijamai prirodyti, gyna teisybę reikalau, kad Lenkų valdžia padarytų atlyginimą ir nubaustų prasikaltusius.

Mes esame giliai persitikrinę, kad Aliantų valdžios būtų padavusios šį ištyrinėjimą net ir be mūsų prašymų, vien jau dėl teisybės bei žmoniškumo jausmų.

Kaslink priemonių, kurių reikia imties, idant apginti gyventojus nuo Lenkų užpuolimų Lietuvoje, mes turime tik vieną išėjimą svarstyti. Anot Lietuvos Valdžios, šis klausimas bus išrištas tikta Lenkų armijos pasitraukimu iš Lietuvos. Tuomet Lietuvos Valdžia apsiimtų atstumti bolševikus vien Lietuvos spėkomis ir prašytų Aliantų, kad jai pasijustų užtektinai amunicijos bei karės reikmenų.

Lietuvos valdžia mano, kad Lenkų pulkų atvykimas Lietuvoje greičiau praplatus, negu išnaikins, bolševizmą. Lenkų armija, be abejonės, bus priimta su suraminimo jausmu Lietuvos Lenkiško elemento, kurį sudaro tos šalies dvarponiai. Bet, tokiu būdu, Lenkų politika kad ir nenoromis turi linkyti prie apgynimo turtingesnių, nuskriaudžiant vargingesnius. Bolševikai visur vartoja socialę politiką, tiesiogie priešiną tam. Todėl jie galės rasti daugiau paramos gyventojų masėje, negu Lenkai. Lietuvos bei Baltgudžių minios bolševikai, kaip ir Lenkai, yra svetimi. Nei vieni, nei kiti negali kitaip įgyti įtekmės miniose, kaip tik per savo socialę doktriną.

Iš kitos pusės, Lietuvos armija, kuri kovoja prieš bolševikus, turi sergėtis, kad ant jos Lenkai neužpulėtų. Todėl ji negali sumaudyti visas savo spēkas prieš bolševikus.

Taipgi nereikia užmiršti, kad Lenkų armijos buvimas platina anarchiją. Priegtam yra aišku, kad Lenkų armija pribuvo Lietuvon dėl kitokių priežasčių, negu dėl kovojimo prieš bolševikus. Jos tikslas yra užtikrinti Lietuvos prijungimą prie Lenkijos. Jeigu Lenkų valdžia vien norėtų nustumti bolševikus toliau nuo Lenkijos rubežias, idant prašalinti pavojų, kuris jai gresia, tai ji būtų ban-

džiusi susitaikyti su Lietuvos valdžia pirm, negu Lenkų pulkai inėjo Lietuvon. Bet ši sutartis būtų ją surišusi. Sutartis nebūtų jai leidusi steigti Lenkų administracijos įvairiuose Lietuvos rajonuose ir suorganizuoti kitus rajonus tokiu būdu, kad jų busiantis prijungimas būtų galimas, — ypačiai įvedant priverstiną vartojimą Lenkų kalbos, pasiskiriant Lenkų administraciją, varant propagandą per spaudą ir per mitingus: šių veikimų tikslu yra versti gyventojus tuoj išsireikšti už prijungimą prie Lenkijos.

Lietuvos valžia neišpildytų savo pareigų, jeigu kęstų šiuos žėdimus. Jeigu Lenkų pulkų buvimas Lietuvos teritorijoje prasitęs, tai bus labai sunku išvengti susikirtimų tarp Lietuvos ir Lenkų.

Lietuvos valdžia, Lenkams atmetus jos karinės sutarties pasiūlymą, save skaito laisva stvertis tokių tautinių apsigynimo priemonių, kurias jai jos pareigos nurodys. Vienok, ji gerai supranta, kokios sunkios pasekmės išeitų abiem valstybėm iš ginkluoto susirėmimo. Dėlei tos tad priežasties, ji noriai sutiktų su by kokiū išėjimu, ką Lenkijos Valdžia pasiūlytų, jeigu tik tas nekenktų Lietuvos tautiniams interesams. Bet ji mano, kad tolesnės Lietuvos-Lenkų derybos yra galimos vien dalyvaujant Entente delegatams.

Iš priežasties virš paduotų dalykų, Lietuvos Valdžia ir Lietuvos Delegacija Taikos Konferencijoje skaito sau garbe prašyti Aliantų Viršiausios Tarybos, kad paskirtų tarp-aliantų Komisiją Lenk-Lietuvių dalykams tyrinėti ir kad lieptų Lenkų armijai išsikraustyti iš Lietuvos teritorijų.

Malonėkite priimti, Gerbiameji Aliantų Viršiausios Tarybos nariai, išreiškimą mūsų augštos pagarbos.

Prezidentas Lietuvos Delegacijos Taikos Konferencijoje,

(Pasirašyta) A. Voldemar,
Sekretorius,
(Pasirašyta) P. Klimas.

III.

Paryžius,
4 d. birž., 1919 m.
Jo Ekscelencijai, Ponui
Prezidentui Taikos Konferencijos.

Ponas Prezidente, — Lietuvos Delegacija į Taikos Konferenciją skaito sau garbe melsti Jusų, kad perduotumėt įžymiausių aliantų bei prisidėjusių Valstybių Tarybai sekantį:

Mes ką tik sužinojome, su dideliu užsiganėdinimu, kad išlygose, kurias Admirolas Kolčak turi priimti, jei nori būti pripažintais legalės Rusijos valdžios galva, klausimas Lietuvos nepriegulmės rado sau vietą. Visa Lietuvos tauta džiaugsiuosi ir jaus neišpasakytą dėkingumą įvykdintojams jos nepriegulmėms.

Tame momente, kada mūsų tėvynės likimas yra dienos klausimuose, mes laikome savo pareiga aiškiai išreikšti Lietuvos tautos atnešimą link Rusų tautos bei valstybės.

Pabaigoje XVIII-to šimt

mečio Rusija, Prusijos bei Austrijos sėbras, prisijungė Lietuvos valstybę. Per tris padalinimus, viens po kitam, Lietuvos bei Lenkijos, ji pagriebė Didkunigaikštijos žemes, kuomet kitos pasidalinančios valstybės pasisavino Lenkijos žemes.

Tokiu būdu, prievartą užgrobusi Lietuvos teritorija, Rusija užėjo ant jų ne paprastą režimą (valdžią). Lietuvos vardas buvo panaikintas, o jo vietą užėmė „Šiaur-Vakarų Provincija“. Tos šalies žmonės buvo prileisti prie politiškių vietų, jų tikėjimai — katalikiškas ir izraelitiškas — buvo persekiojami. Vilniaus universitatė buvo uždaryta taip pat, kaip ir daugelis gimnazijų. Spaudininkas, net ir partraukimas iš užsienio, Lietuviškų knygų buvo uždrausta. Atradimas pas Lietuvos elementariausio prigimtoje kalboje buvo nuodėmė, už kurią budavo baudžiama sunkiomis pinigiskomis bausmėmis, arba kaip kada ir kalėjimu. Net ir Lietuvos Lenkai, kurie buvo persekiojami, bet jie visgi galėjo legališka ir pagal savo norą gauti lenkiškų knygų. Tik 1904 metuose, priešvakaryje pirmosios Rusų Revoliucijos, valdžia nusileido šiame dalyke.

Bet kitos nepaprastos priemonės prieš Lietuvos tautą pasiliko iki nupuolimo Rusų imperijos. Apie 1860 metus, Rusija pradėjo kolonizuoti Lietuvą Rusiais. Šis veikimas pasiekė nepaprasto lėpsnio laike viešpatavimo Nikolajaus II-ro, kuris parašė ant Kauno gubernatoriaus memorandumo, kaslink rusifikacijos priemonių, šitos žėdžius: „aš atkartojau. — nereikia praleisti jokio budo, naudingo dėl priėjimo prie taip svarbaus tikslo.”

Rusai kolonistai buvo apgyvendinami valstybės iškaščiais, o Lietuviai valstiečiai buvo užginta teisė pirkti už savus pinigus žemę, kurios jam truko ir, tokiu būdu, jis turėjo emigruoti į Ameriką, į Rusų šalį arba net į Sibirą.

Rusijos sėbrai, Austrija bei Prūsija yra priverstos sugrąžinti tą, ką jos atėmė nuo Lenkijos. Elementariškiausias teisybės supratimas reikalauja, kad nei Rusija nepasiliktų savo užgrobito vaisiu, bet ir ji turėtų sugrąžinti Lietuviams, kas Lietuviams priguli.

Taikos Konferencija neįsaldina nuo apgalėtųjų atimantį grėbį, bet perdaro pasaulio žemlapį pagal teisybės reikalavimus. Tad nevien jos teisė yra, bet ir jos priedermė išrišti buvusios Rusijos tautinius klausimus.

Be to, mes esame giliai persitikrinę, kad pati Rusų tauta, nelaukiant draugiško aliantų atsisaukimo, pati atsisakytų nuo geradėjstės, paeinančios nuo jos buvusios valdžios užpuolimų, ir pripažintų Lietuvos nepriegulmę.

Galutinai, Taikos Konferencija dar kartą paskelbė, kad tauta turi atsakyti už jos valdžios nusidėjimus. Aktyvaus šito principo, Rusų tauta turėtų atlyginti už visas skriaudas, kurias jos valdžia padarė Lietuvos tautai.

Bet Lietuvos tauta nenori išgauti vien teisybę nuo Rusų tautos; ji geidžia jos draugiškumo ir, vardan to, ji atsisako nuo viso atlyginimo už niekšystes, kurias jos (rusų) valdžia papildė. Ji net nereikalauja, kad jai būtų visa tai sugrąžinta, kas jai kadaise priklausė. Lietuvos tauta pasitenkina buti nepriegulminga siauresnėse geografinėse rybose, kurios buvo nurodytos pareikalavimuose, kurie buvo įteikti Taikos Konferencijai.

Ji tikisi, kad ši susitaikymo politika įgys jai Aliantų bei prisidėjusių valstybių pagyrimą bei pritarimą.

Malonėkite priimti, Ponas Prezidente, išreiškimą mūsų augščiausios pagarbos,

Pirmininkas Lietuvos Delegacijos Taikos Konferencijoje,

(Pasirašyta)
Prof. A. Voldemar,
Sekretorius
(Pasirašyta) P. Klimas.

MEMORANDUMAS.
Kaslink Lietuvos valstybės Baltgudžij.

Sekant Vokiečių revoliuciją, armistecijos įvykimą ir įsteigimą Lietuvos valdžios, Lietuvos Valstybės Taryba — Lietuvos Taryba — padarė su Baltgudžij bei Žydų gyventojų atstovais sutartį kaslink jų inėjimo į Tarybą. Nuo Baltgudžių šioj sutartyje dalyvavo svarbiausias tautinis Baltgudžių organas, kuris radosi rybose pirmos Vokiečių okupacijos, tai yra, — Tautinė Baltgudžių Taryba, išrinkta delegatų į Baltgudžių tautinį seimą, nuo Vilniaus, Gardino rėdybų ir dalies Minsko rėdybos. Seimas buvo Vilniuje sausio mėn., 1918 m. Viršiausiai Baltgudžių Tautos Taryba Vilniuje pasiumė į Lietuvos Tarybą savo atstovus, butent narius Viršiausios Baltgudžių Tautos Tarybos komiteto: 1) Kun. Tolotėko (viceprez.); 2) Ivan Luekevič (įzd.); 3) Dominikas de Siemaško (sekr.); ir Tautos narius: 4) Janko Stankevič; 5) Venceslas Lastovskis ir 6) Sviatopolk.

Lapkričio mėn., 1918 m., visi šie atstovai buvo įleisti į Tarybą (Liet.) pagal pasirinkimo teisę. Baltgudžių delegatai įėjo į sudarymą Legislatyvių (Istatymų darymo) Instūtuto, sekant rezoliucijas, priimtas Lietuvos valdžios bei Tarybos.

Aplamai imant, galima sutraukti šias rezoliucijas į sekančius punktus: 1) Baltgudžiai gyvena Lietuvoje nuo neatmenamų laikų ir laiko savo priedermę koperuoti su Lietuvos atstatyme bendros Lietuvos valstybės ir apgynimui šios valstybės nuo užsienio užpuolimų.

2) Lietuvos rybos, abelai imant, turi sekti rybas Vilniaus, Gardino, Kauno ir Suvalkų rėdybų.

3) Lietuvos valdžia turi ginti tautines Baltgudžių teises ir gyventojus ir priešintis prijungimui prie Lenkijos. Baltgudžių teritorijos Gardino rėdyboje (Sokolo, Bielsko ir Bielo-stoko rajonus). Šios intėgralės Lietuvos dalies (visa Gardino rėdyba) turi suda-

ryti dalį Lietuvos teritorijos.

4) Lietuvos valdžia paskirs ministrų Baltgudžių reikalams, išrinktą iš kandidatų, kuriuos pažymės jos (rusų) valdžia papildė. Ji net nereikalauja, kad jai būtų visa tai sugrąžinta, kas jai kadaise priklausė. Lietuvos tauta pasitenkina buti nepriegulminga siauresnėse geografinėse rybose, kurios buvo nurodytos pareikalavimuose, kurie buvo įteikti Taikos Konferencijai.

Kadangi vien pilna ir ištisa teisių lygė užtikrina svarbiausias Lietuvos Valstybės Konstitucijos principus ir duoda visoms tautoms progą pilnai plėtoties, tad Baltgudžiai, kurie gyvena Lietuvoje nuo neatmenamų laikų, skaito savo teise prie pilno išsivystymo tuo labiau, kad konstitucijos užtikrinti, jie tikisi, jog bendras veikimas ir neatmenamų laikų ramus sugyvenimas Baltgudžių su Lietuvos padarys iš Lietuvos butuojančią valstybę ir leis jai pasiekti pilno išsiplėtojimo.

Tarybos bei Lietuvos Delegacijos Taikos Konferencijoje narys,
(Pasirašyta)
D. de Siemaško.

J. M. Baltrukoniūtė.
GALINGOS SIELOS

(Beethoveno mėnesienos sonata).

Jokia kita dailos šaka nėra taip drūčiai surišta su viduriniu žmogaus gyvenimu, su žmogaus mintimis, trumpai sakant, su žmogaus sieklais, kaip muzika. Galima pasakyti, jog muzika — tai sielos kalba, kurią supranta visos tautos, visi pasaulio žmonės. Taigi ir muzikos tvėrėjai, kompozitoriai — genijai yra, taip sakant, žmonių sielos perstatytojai ir tos tarptautiniai — muzikalės kalbos vystytojai ir skleidėjai.

Vienu iš garsiausių pasaulio muzikų — kompozitorių buvo vokiečias *Ludwig von Beethoven* (1770—1827). Nėra abejonės, kad kiekvienam bus indomu pažvelgti į to garsaus muziko sielos pasaulį. Dėlei to privesime vieną prietikį iš jo gyvenimo, kuris aiškiai nušviečia Beethoveno sielos galybę.

Beethoven išsireiškė, jog muzika yra didžiausias paslapčių atidengimas. Paslaptis tankiausiai atidengiamos netikėtai, kaip kada sąryšyje su ypatinga spēka ar sielos sujudinimu. Beethoven ir buvo garsus paslapčių atidengėjas. Jo gyvenimą galima pavadinti vulkanišku. Muziką jis statė augščiaiu visko.

Kas nebrangina muzikos, kas nesigėri josios gražumo, — tas, sulyg Beethoveno, neužsielpo žmogaus vardo. Tą jis patėmydavo ir augštos kilmės žmonėms. Pavyzdin, kartą grafo

Browne namuose, Vienoje, Beethoven skambino pianu kartu su Ries. Jaunas grafas daugiau buvo užimtas pasikalbėjimu su gražiaja lytimi, negu klausimu judviejų muzikos. Umai Beethoven pertraukė skambinimą ir balsiai pratarė į flirtuojančius:

„Aš daugiau neskambinu dėl tokių kiaučių“, kartu jis sulaukė ir Ries.

Bet eikime prie perstatymo augščiaiu minėto prietikio iš Beethoveno biografijos.

Tai buvo gražiame Vokietijos mieste Bonn, kuris randasi Rheino pakrastyje. Vieną žiemos vakarą, skaidriai šviečiant mėnuliui, artimas Beethoveno draugas atsilankė pas kompozitorių, norėdamas kartu su juom pasivaikščioti, o paskiau pavakarieniauti.

Beethoven išsyk sutiko su draugų pakvietimu, ir už minutės-kitos draugai atsidūrė ant gatvės. Mieste virėpatavo slėpiningas ramumas. Tartum visą trukšmą ir atskirus balsus tyčia sulaukė kokia tai nesuprantama ir galinga jėga, idant netrukdyti dangiško ramumo.

Eimant tamsia ir siaura gatve, Beethoven staiga sustojo. „Klausyk! Kas tai per garsas? Juk tai iš mano sonatos F.!” — ypatingu balsu pratarė Beethoven. — „Vienok, kaip puikiai liejasi balsai!”

Draugai sustojo priešakyje apskurcio mažo namelio ir atidžiai klausėsi paslaptingos melodijos, žiūrėdami į mažą ir tamsų langą. Skambintojas tęsė muziką tolyn, bet kada pasiekė paskutinio punkto vidurį, — svarbiausių ir gražiausių sonatos dalį, — umai paslaptingos muzikos akordai nutilo. Kartu pasigirdo plonas, švelnus, lyg drebančias moteriškas balsas. „Daugiau aš negaliu skambinti. Juk tai yra taip stebuklingai graži ir išdidu, kad visai perviršija mano spēkas, kurios reikalingos teisingam atlikimui to gilaus dalyko. O, kaip man būtų malonu girdėti koncertą Koelne! Viską atiduočiau, kad tikta pasiekti tą vietą...”

„Ak, mano sesute“, — pratarė jos draugas, — „kam apgailestauti, jeigu tam nėra jokios pagalbos? Juk mes su vargu galime užmokėti savo nuomą.”

„Taip, teisingai sakote...”

„Vienok aš trokštu nors kartą savo gyvenime išgirsti tikrai gražią muziką Bet kam apie tai ir kalbėti?...”

Tie žodžiai padarė į Beethoveną labai gilų įspūdį. Jis išsyk nežinojo nei ką dar ryti. Galop, pažvelgęs į draugą, jis skubiai pratarė: „Ineikime vidun.” — „Eikite!” — atsovė draugas, — „bet kuom mes galime jai pagelbėti?...”

„Aš jai paskambinsiu”, — atsakė Beethoven drebančiu balsu. — „Čia yra jausmingumas, genijus, supratlyvumas!... Aš jai paskambinsiu, ir ji viską supras...” Tardamas šiuos žodžius, Beethoven atsidūrė tarpduryje pirma, negu jo draugas spējo jį sulaukyti.

Išblyškęs jaunas vyras

Užimant „Tėvynės“ Redaktorius Vietą

Gerb. SLA. nariai, taip lygiai ir visi „Tėvynės“ skaitytojai gal jau bus patėmyje iš pereito „T.“ numerio, kad jų gerbiamo laikraščio redaktorius, g. V. K. Račkauskas, kuris teisingai ir pasižvelgusiam tarnavo SLA. per pastaruosius aštuonis metus, dabar dėlei tų svarbių priežasčių, pasitraukia nuo tos vietos ir išvažiuoja Lietuvon. Jo vieton SLA. Apšvietos Komisija ir SLA. Pildomoji Taryba paskyrė mane. Taigi nuo 1 dienos rugsėjo, 1919 m., man buvo lemta užimti šitą taip svarbią ir atsakomingą „Tėvynės“ redaktoriaus vietą.

Priimdamas garbingo S. L. A. organo „Tėvynės“ vedimą savo rankosna, aš nematau čion išdėstyti savo busiančius planus, kaip pa-prastai tokiuose atsitikimuose redaktorius daro, nes žinau gerai, kad šiandieną nuveikti darbai garsiau kalba už ištartus žodžius. Todėl mano troškimu yra, g. SLA. nariai, kalbėti jums daugiau savo darbais, o mažiau žodžiais.

Užimdamas „T.“ redaktoriaus vietą, aš gerai žinau, kaip didį, sunkų ir atsakomą darbą užsidedu ant savo pečių. „T.“ redaktoriaus takas ir saulėtose gyvenimo dieneose yra rupus ir erkščėiais apaugęs, o dabarties-gi artinantis S. L. A. Seimui, taipgi įeinant SLA. pertaisytai Konstitucijai veikimui ir atsiirandant daugybei kitų reikalų, jisai, be abejonės, pasidarys dar rupesnis.

Vientiklį imtoji meilė ir prisirišimas prie lietuvių, taipgi karštas troškimas pasitarnauti SLA. organizacijai, padrąsino mane priimti pakvietimą užimti „T.“ redaktoriaus vietą.

Aš žinoju nuo senai ir esu giliai persitikinęs, kad SLA. susideda iš garbingiausių lietuvių ir todėl turiu juose didelę viltį, kad ši tame sunkiame darbe jie man pagelbės ir patars kaip pasekmingiau galima būtų SLA. auginti ir stiprinti.

Mano troškimas yra padaryti „Tėvynę“ SLA. veidrodžiu, kuriame naudingi SLA. kuopų visoki darbai būtų aiškiai atšviesti, taip kad kiekvienas pašalinis žmogus, ją skaitydamas, persitikrintų, kad nėra dar pasauilyje naudingesnės lietuvių organizacijos, kaip S. L. A.

Šitas tikslas gali būti atsiektas tik su pagalba SLA. narių. „Tėvynė“ budama jų veidrodžiu, galės atšviesti tą, kas bus jų tikrybėje veikiamą. Todėl „T.“ negalės būti prakilniui ir gyvu laikraščiu, jeigu gerb. SLA. nariai šitų dorybių savo gyvenime neparodys. SLA. nariai turi taipgi atminti, kad „T.“ yra jų savastis, jos redaktorius tik jų išrinktas vadovas arba tarnas. Ką S. L. A. nariai nuveiks, tas ir atšvies jų gyvenimą. Blogi norai, asmeniškai užsipuldinėjimai ir partijiniai ginčai žemina kiekvieną laikraštį ir todėl jeigu norime „T.“ ateityje padaryti rimtą organizacijos, mokslo ir literatūros laikraščiu, tai

reikty tokių nesusiipratimų išvengti.

Meilė ir nuolaidumas vienu prieš kitus niekuomet dar nei vienam ant blogo neišėjo, o SLA. organizacijoj, kurioje priskaitoma ar ti 15.000 narių, šituo du dalyku turėty būti pamatiniu pradū.

Tikiuosi, kad mano nauja me darbe, gerb. SLA. nariai man broliškai pagelbės ir dirbs draugiškai su manim išvieno, idant SLA. išauginti į tokią milžinišką organizaciją, kurioj susi-

spiestų viso pasaulio lietuvių.

Kadangi SLA. susideda iš visokių pažiūrų ir persitikrinimų žmonių, todėl aš stengsiuos visiems lygiai tarnauti ir kiekvieno SLA. nario balsas ras „Tėvynėje“ sau vietos.

Aš prižadū, kiek mano spēkos daleis, veikti ir kviečiu visus SLA. narius įvesti savo kp. daugiau gyvybės ir veikimo, kad iki ateinančiam SLA. Seimui galėtūme šitą garbingą organizaciją turty ir nariais padvigubinti.

Pr. J. Purvis, „Tėvynės“ Redaktorius.

PERŽVALGA

Mažoji Lietuva. Sekant Prūsų Lietuvos liet. spaudą, tenka pastebėti, kad vokiečių kareiviai paskutiniu laiku pradėjo puliti ir plėsti Prūsų Lietuvos gyventojus nemažiau kaip mūsų krašte. Matyti, kad jie jau taip įsitikinę, jog prieš atsiskiriant su kurio nors krašto gyventojais reikia padaryti jiems kuo daugiausia cėbių, kuolabiau jais įpinkinti, kad nors tuo budu palikty gyventojų tarpe ilgesnės atminties. Taip suprātę, kad jų dienos Prūsų Lietuvoj atskirtajam nuo Vokiečių krašte) jau suskaitytos, jie skuba dar prisiplėsti iš ramio gyventojų. No. 81 „Tilžės Keleivio“ aprašo visą cėlę plėšimų, kur vokiečių kareiviai apipuoė ramius gyventojus ir ginklo prievarta išplėė jų pinigų. Be to, tame pat No. rašo, kad Tilžėje ir ant aplinkinių plentų vokiečių kareiviai perkraėo žėmus ir atima žmonėms vežamą parduoti sviestą ir mėšą. Laikraštis skundžiasi: „Butų cėsas (metas, kad ir mūsų laukininkai gautų pakajų (ramybės“).

Be to, matyti paskutiniu laiku pradėjo Maž. Lietuvoj labai vogti gyvulius, jog net gavo išleisti, anot „Tilžės Keleivio“ num. 82, ypatingą įsakymą, kuriuo draudžiama be tam tikro leidimo, kuris išduodamas tik trims dienoms, vežt, ar varyt iš kaimo į kaimą bent kur gyvulij.

Atskirtojo krašto gyventojai, matyt, nebenori jau klausyti vokiečių valdžios ir nebenori mokėti jėkių mokesčių. Taip antai 81 „Tilžės Keleivis“ rašo iš Šilokarčiamos, jog „kaikuri gyventojai mano, kad jie dabar nebeprivalo nei jėkių mokesčių mokėti.“

Prūsų Lietuvos vokiečiai, anot num. 83 „Tilžės Keleivio“, „del lietuvių stropių darbų“ nori iki Nemuno pradėti „savo darbus“ ir su simest į vieną didelę draugiją, į kurią priklausysią to krašto vokiečiai ir „vokiški galvojančiai ir vokiški atjaučiantieji lietuvių.“ Tos idėjos skelbėjas „Memeler Dampfboot“ (Klaipėdos vokiečių laikraštis) išrodinėjas, kad Prūsų Lietuva galėty pati išsilaikyti. Valdžios įstaiigoms ir valdininkams išlaikyti esą reikėty 4 milijonų ir 100.000 markių metams, tuo tarpu esą iš girių tas kraštus paima 3 milijonus markių per metus. Kitus dar

trukstamus valdžiai išlaikyti pinigus, esą galėty išrinkti mokesčių. Bet gerai gyvenant, esą, Prūsų Lietuvos girios duotų 5 milijonus markių pelno per metus.

Atskirtojo Prūsų Lietuvos krašto gyventojai, matyti, nori ateitį turėti plačiau savivaldybės. 73 num. „Prūsų Lietuvių Balsas“ įžanginiam straipsnyje rašo tarp kitko: „Taigi mūsų lietuvių interesus reikalauja, kad Klaipėdos kraštas kuogreičiausiai taptų Lietuvos valstybės dalis“, ir toliau sako:

„Klaipėdos kraštas, būdamas Lietuvos valstybės dalis, turės palaikyti plačiausią savivaldą.“ Tas pats laikraštis toliau rašo, kad, anot „Mem. Volkstime“, netik negrįžtant vokiečių kariuomenė iš Latvij, bet kasdien per Klaipėdą į Latvius keldinanti dar daugiau vokiečių kareivių. Kaikurie kareiviai esą įsisiuvę rusiškų kryžių. Laikraštis rašo:

„Ar vokiečiai nori susijungti su Latvij rusais ir vokiečiai prieš latvius, estus, lietuvius ir santarvę? Ar čia ne Vinigo politika be Vokiečių valdžios žinios? Čia kas nors slapta rengiama, kas tur but, veik iškilis aikštėn.“

Nejaugi ir iš vakarų ir šiaurės kiltų mūsų kraštui audra?!

83 num. „Tilžės Keleivio“ rašo, kad į Tilžę liepos 9 d. atplaukė Nemunu laivų su 900 centnerių Amerikos miltų, skirtų Tilžės miestui.

Taikos Sutartis Apie Lietuvą.

Taikos sutartyj apie atskirą, nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip pav. apie Čekus, Suomius, Lenkus, Hedžą (arabus), niekur nekalbama. Tiktai 14-toje sutarties dalyje II-am skyriui pavadiname „Rytų Europos“, 433 straipsnyje yra kalbama apie vokiečių atsiskykimą nuo Lietuvos Brastos taikos sutarties, atitraukimą jų kariuomenės iš buvusių Rusų žemių ir nesikišimą į tautinius ir valstybinius Lietuvos, Latvij ir Estų dalykus.

Straipsnis taip skamba: Įgyvendinti šios sutarties sąlygoms, kuriomis Vokietija galutinai pripažįsta Lietuvos Brastos sutarties ir visų kitų, jos padarytų su Rusų maksimalistų valdžia, sutarčių, konvencijų ir kontraktų panaikinimą, ir

patikrint Baltijos provincijoms ir Lietuvai taiką ir gerą valdžią. Taipgi, kad visa esančioji minėtuose kraštuose vokiečių kariuomenė išeis į Vokietiją, kai didžiošios santarvės ir susijungusios valstybės ras tam tinkamą laiką, atsižvelgiant į tų teritorijų vidaus padėtį.

Ši kariuomenė turi susilaukyti nuo visokių rekvizicijų ir grobimų ir nuo visų kitokių šurkščių elgesių, turinčių tikslą gauti Vokietijai reikalingos medžiagos ir jokiū budu neturi trukdyti jokių tautinio apsigimimo žingsnių, kurie gali buti laikinųjų Estų, Latvij ir Lietuvos valdžių daromi.

Jokia kita vokiečių kariuomenė per evakuacijos ir po jos negali buti įleista į minėtas teritorijas.

Tai apie Didžiąją Lietuvą. Apie šiaurinę Mažosios Lietuvos dalį yra daugiau pasakyta ir keletoj vietų.

Pirmiausia apie Mažąją Lietuvą yra II-je dalyje „Vokietijos Sienos“. 28 straipsnyje sakoma: „Rytų Prūsų siena eis nuo Baltijos jūros 1½ kilometro į žiemius nuo Proebornau Kirks pietų Mariensverdero apskrities siena, Osterodes ir Neidenburgo apskričių siena, paskui mažumą Neidės upės iki vietos priešenosios Rusų sienos, 5 kilometrai į vakarus nuo Bialutės, nuo ten senąją Rusų sieną iki Smalininkų, paskui žemyn plaukiamąją Nemuno upės vaga, toliau Skirvytės šaka Nemuno deltėj (žityse) į Kuršių Uostą, nuo ten tiesia linija į Kurš Nerungą (siaurumą) 4 kilometrai į pietus ir vakarus nuo Nidės į administracinę sieną, paskui administracinė siena į vakarų Siaurumos krantą.“

III daly „Europos politikos klausimai“ yra vėl išsitas 99-tas straipsnis apie Mažąją Lietuvą, vardu „Klaipėdos“, skamba taip: „Didžiųjų Santarvės ir susijungusių Valstybių nau dai Vokiečiai išsižada visų savo tiesų ir privilegijų teritorijoje, esamoje tarp Baltijos ir žemių Rytų Prūsų sienos, kai jos yra apibrėžtos 28-tame šios sutarties str. II-je dalyje („Vokietijos Sienos“) ir tarp buvusios Rusų-Vokiečių sienos. Vokietija sutinka su tokiu nusistatymu šių teritorijų atžvilgiu, kokį nurodys didžiosios santarvės susijungusios valstybės, ypač tautiniu šio krašto gyventojų atžvilgiu.“

Apie Nemuno vandens kelią kalbama XII-je daly: „Uostai, vandens keliai ir geležinkeliai.“ Ten sakoma:

„Bet kuriai prieinančiai į Nemuną valstybei pareikalavus iš Tautų Sąjungos, Nemunas bus pavestas tarp tautinei komisijai, kuri susidės iš visų paupių valstybių po 1 atstovą ir 3-jų kitų Pautos Sąjungos nurodytų valstybių.“

Nepenėjes gyvulio nepjauk, nes papjovęs taukų negausi. Kas tau sunku — ir kitam nelengva.

AUKSO VILNOS Meilės ir Mirties Žaislas

Trijose Veikmėse Drama

Parašė ST. PRZYBYŠEVSKIS. Vertė ST. J. GRINIENĖ.

IRENA. — O, kaip tu geras! ZIGMUNTAS. — Ne geras, tik tai tvirtas!

IRENA. — Ir baisus! ZIGMUNTAS. — Ne! Aš atsakau už tai, ką darau... Prieš savo sąžinę atsakau.

IRENA. — Ar girdi? Dabar aš ir-gi tvirta... priglaušk mane... ne, ne... aš jaučiu jįsai eina... (Atšoka nuo Zigmunto ir sėdasi visai priešingoje pusėje) Eina... eina...

(Irina Rembovskis). REMBOVSKIS. — Kas tai? tamsu? ZIGMUNTAS. — Taip, tamsu... Vakaras buvo taip puikus, mes ir žiburio užmiršome paprašyt...

REMBOVSKIS. — Kad nežinočiau judvieju... (Uždega žiburį). IRENA (Perkerta nerviška). — Zigmuntas taip istabiai pasakojo apie baltus povus... Žinai, Gustave... Yra balti povai... Ir yra mažas miestas, prisiglaudęs prie pat plikų uolų... ir... ir...

REMBOVSKIS. — Kas su tavim? (Žiuri į Zigmuntą). Ką? ką? ką? ZIGMUNTAS. — Aš pasakojau ne apie baltus povus. Bet sakiau tavo žmogui, kad myliu ją. Taip! Myliu!

REMBOVSKIS. — Ką? ką? ką? ZIGMUNTAS. — Sakiau tavo žmogui, kad myliu ją.

REMBOVSKIS (Juokiasi). — Cha-cha-cha... tu ištikrųjų juokdarys... o išpradžių aš net sudrebėjau... ZIGMUNTAS. — Irena ką tik man pasakojo, kad tu viską matai ir jauti... Nejaugi tu nieko nematei ir nejautei?

REMBOVSKIS. — Kas tai? Šposai? Labai paiki šposai. ZIGMUNTAS. — Ne, tai ne šposai... Aš kalbu su tavim rimtai, — tavo žmonai sakiau, kad myliu ją.

REMBOVSKIS (Sujudintas). — Irena? Ar jisai tau sakė taip? IRENA (tyli). REMBOVSKIS. — Sakė? sakė? IRENA. — Sakė.

REMBOVSKIS. — O tu? IRENA (tyli). ZIGMUNTAS (tvirtai). — Laikas pasakyti viską.

IRENA. — Aš jį myliu! REMBOVSKIS. — Myli... myli?... Judu iš proto išėjota.

ZIGMUNTAS. — Ne, tai ne beprotystė... mes jau senai vienas kitą myliva... REMBOVSKIS. — Irena! Tu? IRENA (tyli).

ZIGMUNTAS (maloniai). — Sakyk! Irena!

IRENA. — Aš myliu jį... myliu... (pašoka). Tu kankinai mane... Slėgei mano jaunystę... Tu netikėjai manim... Per išsitas dienas į mane nei žodžio nepratarėi... O aš ilgėjaisi draugijos, šokių, muzikos... Tu buvai geras, bet tavo gerumas smaugdavo, naikindavo, užmušdavo! Ak! tas tavo baisus pragariškas gerumas... Nežiūrėk taip baisiai... Tu užmušdava man savo akimi, o aš taip troškau meilės... Aš norėjau, troškau, kad kas-nors paimty mane ir rankas ir priglaustų... O tu... tu užsida-rydava, nekalbėdava nei žodžio! O, Viešpatie... Viešpatie...

REMBOVSKIS (žiuri, tartum nieko nesupratus). — Irena! Ką tu sakai? IRENA. — Nekankink mane, nekankink! Aš jį myliu... Paleisk mane dabar, o tas paliuosuos ir tave ir mane.

REMBOVSKIS (krivta ant kedės. Ilga pauza). — Taip, mano siela, ta požeminė, paslėptoji siela, tikrai jautė, kad tu mane nemylai. O tu sakydava, kad myli mane, tiek kartų man tą sakydava, ir kam gi čiaji už mane, kad nemylėjai?

IRENA. — Atleisk, dovanok, Gustave... aš maniau, aš suklydau, kad myliu tave... Aš norėjau mylėti dėlto, kad tu geras... Man pasakė, kad jisai prapuolė... Paveikslas jo užsiliko, — o dabar pamatiau jį, viskas staiga persimainė, tik dabar supratau, kad niekad nepalioviau jį mylėjusi... O, Gustave, Gustave... Aš žinau,

kad tai prasižengimas, bet tu kaltas, kam taip kankindava savo tylėjimu, savo paslaptinumu? Aš bučiau tave mylėjusi, bet tu užmušei mano meilę. Tu neapkęsdava manęs draugijoje... linksmume...

REMBOVSKIS. — Dėlto, kad aš kankinausi, dėlto kad viskas manyje virė... Aš kovojau su savim, kovojau taip, kad siela apsipildavo krauju, o tu vis giliau šaknis į mane leidava... Aš norėdavau nusiraminti... neretai norėdavau išrauti tave iš širdies, bet kiekviena išrauta šaknis apsipildavo krauju... Ir kankinausi, kankinausi... (Zigmuntui). Ak, jūs literatai, jūs nežinote, kas tai da skausmas, jūs... Dėl jūsų tas tik literatiška tema, žinoma, tu ją apdirbsi... cha-cha! O dėl mane — prapultis, supratai? Tu sunaikinai mane, prapuldei, o literate... dėl tavęs gera tema, o dėl mane sugriautas gyvenimas. (Prieina prie jo su piktumu. Zigmuntas stovi tylėdamas ir supykęs). Tu suardei mano gyvenimą!

ZIGMUNTAS. — Kaip aš tamstai jį suardžiau? Juk tamsta patsai sakei, kad tik kankinai su Irena, aš girdžiu dabar tą, ką žinojau senai, kad tamstos gyvenimas buvo vien kankynė, tai kamiegi dalykas?

REMBOVSKIS. — Tamsta žinai, kas yra meilė... Žinai? Niekados tamsta nemylėjai, ir jos nemylai!

ZIGMUNTAS. — Myliu, kitaip nepadarėčiau to, ką dabar darau.

REMBOVSKIS. — Ne, tamsta nemylai. Tik lengvatikystė, ta jūsų literatiška lengvatikystė... Taip, tai nuodėmė ponas literate... Jūs nepripažįstate nuodėmės... Jums literatūra išėd sąžinę... Bet aš ne literatas, aš žmogus! Kada ji buvo liuosa, kur tada tamsta dingai, kodėl nesirupinai jį, o dabar įžengei į namą draugo ir... Aš nežinojau tamstos, priėmiau su didžiausiu noru... Žinojau tiek, kad esi tolimas Irenos giminaitis... (Tvirtai į Ireną). Dėlko tu man nesakei, kad tasai asmuo buvo tavo mylimuoju?

ZIGMUNTAS. — Aš niekados juomi nebuvau.

Daugiau Bus.

RABINDRANATH TAGORE.

DARŽININKAS

Vertė KAROLIS VAIRAS.

= 39. =

Bandau per visą rytą pinti vainiką, bet gėlės man išspruta ir nupuola ant žemės.

Tu sėdi tenai ir slaptingai daboji mane per primerktas guodžias savo akis. Paklausk tų akių, kurios patamsiai planuoja klastą, keno tai yra kaltė.

Bandau dainuoti dainą, bet veltui. Paslėpta šypsa virpa ant tavo lūpų, klausdama jų priežasties, dėl kurios man nesiseka.

Lai tavo lupos prisiekia ir pasako, dėlko mano balsas dingio tylumoje, kaip bitė lotos'o krume.

Jau vakaras, ir atėjo laikas gėlėms susiglausti savo lapelius.

Leisk man atsistėsti prie tavo šono, ir liepk mano lūpoms atlikti tą darbą, kurs gali buti atliktas tylumoje ir prie silpnutės žvaigždės šviesos.

= 40. =

Nepatikėjimo šypsa atskrenda ant tavo akių, kad ateinu pas tave prašty, kad mane atleistum.

Aš taip tankiai tai dariau, kad tu manai, jog aš greitai sugrįžsiu. Teisybę sakant, ir aš tą patį turiu savo mintyje.

Nesa pavasario metas vėl laiks į laiką pasikartoja; pilnatis mėnulis pasišalina ir vėl sugrįžta; gėlės vėl grįžta ir žydi ant šakūčių metai ir metus; ir gali buti, kad ir aš tiktai dėlto prašau paliuosavimo, kad ir vėl pas tave sugrįžčiau.

Bet palaikyk iliuziją valandėlei; neprašalink jos nešvelniu skubrumu.

Kada sakau, jog apleidžiu tave ant visados, priimk tai už teisybę, ir lai ašarėlės rasa nors akimirkniui pritendo tavo akių šviesybę.

Ir paskui juokkis garsiai, kaip tik nori, kuomet aš vėl sugrįžtu.

T. B.

SOKIAI KAIPU DAILA

J. Gedminas.

Sokiai kaipu daila. Matyti Mordkina šokanti indijonišką „Saidoką-vylyčios šokį“ — tai reiškia matyti, girdėti ir jausti kokį tai paslaptingą ir misteriską žaidimą, kuriame žmogaus kūnas ir dvasia vienas kitą dapildo, viens kitą padabina, viens kitą pavaduoja. Kiekvienoje kuno dalyje išlaikoma symetrija ir proporcija. Kiekviename krutėjime ir veido išraiškoje slepiasi gili mintis, sielos dailis.

Sulyg Mordkino — meilė padaro žmogaus kūną vikri ir lengvu, o neapykanta — nerankiu ir sunkiu. Meilė traukia kūną linkui meilės objekto; neapykanta palaiko sukietėjimą ir intempimą. Suvaldžius pajautimus ir jų veikmę ant kūno, reikia paversti juos į krutėjimą, į rytmišką ir harmonišką krutėjimą, į tą universalią kalbą.

M. Mordkin likosi nustebinas Anglų ir Amerikonų nesupratimu tyros dailos šokių. Pasakojama, kad patsai Mordkin matė Amerikoje „vaudeville“, kuriame tulas „artistas“ perstatė „naują idėją rusiškų šokių.“ „Stukorius“ padarė keletą „keistų“ žingsnių — paskiau paaikšino „savo“ publikai, jog tie žingsniai reiškia, kad jis yra mergina, kurios meilužis randasi Pittsburch'e ir kad ji keiliauja trukiui, idant pamatyti jį dėlei ko reikia persimainyti nuo paprasto traukinio ant ekspreso.

M. Mordkin puikiai suprato „perstatomą“ humorą ir nuoširdžiai nusijukė; kartu jis pastebėjo, kad jis iš to aiškiai sužinojo, kaip „daug“ visi žiūrėtojai klausytojai supranta apie šokių dailę.

Anna Pavlova. — Tula-me Amerikos dailos žurnale buvo savu laiku pastebėta, kad „barbariškų“ rusų Anna Pavlova išmokino kul-turiškus jankius (bent ma-žą jų dalį) suprasti ir ap-vertinti tyros dailos šokius. Ta pastaba yra teisinga ir daug ką pasakanti.

ir veidas“ — tvirtina Anna Pavlova, — „kūnas tik pa-tarnauja. Reikia visai pa-miršti, ką jūs išmokote da-ryti su kumu. Vienok jūs tai privalote pirmiausia iš-mokti!“ Kaslink veido — tai nuolat yra pastebima, kad akis ir veidas yra sie-los veidrodžis. Anna Pavlo-va inkvepia savo sielą į vi-šius krutėjimus, o ypač i-veido išraišką.

Štai, Anna Pavlova išpil-do jausmų ekstazą, sekda-ma stebuklingai gražią mu-ziką Rubinšteino — „Valce Caprice“. Arba mes lieka-me perkelti į seną ir kartu naują-jauną pasaulį — pa-saulį pirmutinių instinkty ir pageidavimų. Tai „Au-tomme Bacchanale“ Glazu-novo. Veikmę atlieka nimfa ir faunas. Jų judėjimai, jų gestai, galop — jų veidų išraiška rodo jų jausmus, jų sielą, jų linksnumą.

Štai, umai instinktas per-maino sceną. Jaunutė nim-fa mėtasi į šalį nuo savo sandraugo. Jis seka ją. Abu mėtosi į šalis. Galop jis pagauna ją, bet ji tuoj išsprunka iš jo glėbio... Minutę-keitą tiesiasi lygir-vaikų žaidimas. Paskiau jiedu apsupa gyvenimo mi-steriją. Ji persimaino į ba-ilią, susilaikančią. Gam-ta paskatina ją prie nekalt-o gudrumo, o ji — prie karšto sekimo... Ji stengiasi ištrukti, pasislėpti, o jis — ją sučiupti, sugauti... Ji bė-ga, bijodama savęs ir jo. Kada jis sučiumpa ją, — ji dreba iš baimės, jos akis blizga, ji nelaiminga, lyg tas sugautas kiškėlis. Bet jo instinktas pasiganėdina pačią jos gaudymu, — to-dėl jis ir leidžia jai vėl pa-siliuosuoti.

Dabar jų šokis pavirsta i- kokį tų sukimasi, i- kokį tai ypatingą mėtymasi į šalis. Tai dviejų jaunų širdžių pulso tvaksėjimas, tai meilės ir geidulių šokis... Galop gamta išlošia. Nim-fa, išsekus visai spēkai pa-sipriešint instinkto balsui, lygir apsvaigime perpuola po jos meilės kojų...

Tai gyvenimo paslapties aktas, kurį Anna Pavlova atlieka su nepasiekiamu su-manumu ir jautrumu. Ji i- tą gyvenimo paslapties iš-raišką indeda universališką gražumą, apdengdama ty-rų dailos apsiaustu meilės ir gyvenimo instinkta.

Baletu šaltiniai. — Rusų baletas semia sau inkvėpi- mą iš trijų šaltinių. Svar-biausiu šaltiniu reikia skai-tyti Italijos mokytojų tra-dicijinį metodą. Sekančiu baletu šaltiniu galima pri- pažinti tautiškus rusų šo-kius, kuriuose slepiasi tiek daug tautinio originališku-mo ir paslaptingumo. Ga-lop, rusai pritaikė prie ba-letu klasikūs ir rytinius šo-kius, ypač Graikijos ir Ai-gipto.

Galima paminėti baletus: „Kamigaukštis Igoris“ „Les Sylphides“, „Le Spectre de la Rosa“, „Kleopatra“, „Scheherazade“ (iš „Tuk-santais ir viena naktis“). Didelė doma rusų baletuose atkreipta ir į plastiškąją pusę, o taipgi ir spalvų sude-rinimą, kas pridoda ne-

maža gražumo ir gamtišku-mo.

Pastebima, kad Diagilevo trupa be V. Nižinskio nebu-tų turėjusi tokios visavie-tinės reikšmės. V. Nižin-skio šokių technika aiškiai apibūdina pastaba, jog „dėl jo Newtono svarumo įstata-s — tai tik moksliškas išmis-las.“ Nižinskij šoko nuo kudikystės metų. Jo tėvas ir motina buvo prie baletu Imperatoriškame teatre Varšavoje... Pirmą kartą ant scenos jis pasirodė 6 metų amžiaus. Rūntai pra-dėjo mokintis šokių kada 1898 m. įstojo Imp. baletu mokyklon Petrapilyje. Jis pasekmingai išlaikė kvoti-mus 1907 m. ir pusantro me-tu šoko Imper. teatre. V. Nižinskij — tai tipiškas slavus.

1909 m. jis šoko rusų ba-lete Paryžiuje, paskiau su Diagilevo trupa — Berlyne, Brusselyje, Romoje, Monte Karlo, Londone. 1911 m. dėlei tulo nesusipratimo (sąryšyje su plačiai žinoma Krzesinka) V. Nižinskij li-kosi atstatytas iš Imp. ope-ros; nors paskiau stengtasi jį sugrąžinti, bet jis griež-tai atsisakė.

Indomios sekančios jo pa-stabos apie save. „Aš my-liu šokti sulyg muzikos Šo-peno (Chopin)“, — sako Nižinskij. „Mat, mes es-me vienuoliai. Aš nesu ru-sas — mano tėvai lenkai, ir aš — katalikas, o ne stačia-tikis. Aš visados manau, kad tikrai lenkas gali išrei-kti Šopeną; mes suprantame jo muzikos melancholi-ją.“

„Aš turiu daug pasiuly-mų, bet ką reiškia pinigai? Aš nesliju daugiau apie dai-lą, negu apie pinigus, ir aš nenoriu būti suglamžytas tarp lošančių šunų ir akro-batų...“

Pilnai atsakančia Nižin-skiui lošimo-šokimo drauge yra Tamara Karsavina.

Prie Marijos teatro Pe-trapilyje veikė M. Mordkin ir Anna Pavlova, kuri lavi-nosi baletu mokslainėje, o paskiau pasiekė šiame teat-re pirmos balerinos laipsnį; galop Anna Pavlova atsi-lankė pasaulio didmiesčiuose. 1910 m. ji „užkariavo“ Londoną. Galima pastebėti ir tai, kad Anna Pavlova kartu yra šokikė ir lyriškas poetas Vaclav Nižinskij — tai šokių merkurijus. Mi-chail Mordkin — Apolonas. V. Nižinskio šokiuose išsi-reiškia judėjimas visame savo pilnume ir gražume; M. Mordkino šokiai — tai savo rušies pasilsis.

Prie žymesnių Rusijos šokių priskiriama taipgi Lidija Kiacht. Pirmiausių šokių skaičiūje randasi Adeline Genec ir Phyllis Bedells, kuri pasiekė aušg-čiausio laipsnio techniškame išsilavinime.

Paskutiniaisiais metais prieš karę baletas pradėjo atsi-gauti taipgi ir Anglijoje. Ten ypač pragaršėjo rusų šokikės — Balašova ir Geltzer (Geltzer — Maskvos pir-moji „balerine absolūtė“; Petrapilyje pirmosiomis ba-lerinomis buvo Preobražen-skaja ir Krzesinskaja).

Bus Daugiau.

S. L. A. Reikalai

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS TARYMAS NO. 16.

Rugp. 9, 1919. New York, N. Y.

SLA. Pild. Tarybai. Šiuomi siunčiu Tamstoms gerb. V. K. Račkausko, „Tėvynės“ redaktoriaus, rezigna-ciją. Tai yra labai svarbus ir nesmagus atsitikimas, — mums būtina reikia pagalvoti, kur ga-lėsime surasti tinkamą asmenį vietos užpildymui. Surasti tinkamas žmogus šiandien ne-lengva, tad malonėkite pamaštyti, kol Apšvietos Komisija mums perstatys kandidatus.

Turbūt ne vienam Pild. Tar-nariui, ne vienam Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariui ne-bus taip liūdna skirties su mu-sų dabartiniu Redaktoriumi, kaip kad yra liūdna man, kartu skurdus, dirbus, rupinuisis, kaip geriausiai pakėlus mūsų organi-zaciją per aštuonis išistus me-tus intensyvio darbo. Nereiki-dam niekam pasakyti, — jo pas-tangos, jo darbai kalba už jį. Tik turiu išreikšti gilia savo užuojautą buvusiam „Tėvynės“ Redaktoriui gerb. V. K. Rač-kauskui, išstardamas padėkos žodį už visus jo darbus labai organizacijos ir su širdoperša priimti rezignacija.

A. B. Strimaitis.

Rugpjūčio 9, 1919. New York, N. Y.

Sus. Liet. Amerikoje Pildomajai Tarybai, per Sekr. G. A. B. Strimaitį, 307 W. 30-th st., New York, N. Y.

Gerbiamieji Tamstos: —

Pašauktas prie kitokio darbo, surištu su mūsų tautos ekono-minio atstatymo reikalu, esu priverstas rezignuoti iš „Tėvy-nės“ Redaktoriaus vietos, kur-rią užėmiau ir be pertraukos laikiau nuo 26-to Seimo, t. y. nuo 26 d. Birželio, 1911 metų. Rezignaciją meldžiu skaityti nuo 1 d. rugsėjo, 1919 metų.

Pranešdamas apie tai SLA. Apšvietos Komisijai, rekomen-dauvau jai nuo savęs du kandida-tus į savo vietą, kurie, mano su-pratimu, būtų tinkamiausi, bu-rių gerb. Dr. Ipolita Bronu-šis ir gerb. Pr. Purvį. Ar Apš. Komisija pasirinktų mano ipėdi-ni iš šitų kandidatų, ar gal skirs ką kitą — aš nežinau. Apšv. Komisija, neabejoju, pa-ti praneš apie tai Pild. Tarybai.

Drauge su šituo, pranešu taipgi, jog už dviejų ar trijų mėnesių keliausiu Lietuvon ir tenai galėsiu būti naudingas mu-sų Susivienijimui ištyrimui dirvos steigimui Lietuvoje mu-sų organizacijos skyriaus.

Paduodamas šitą savo rezig-naciją, prašau ger. Pildomosios Tarybos leisti man išreikšti kuogiliausią padėką visiems jos nariams už bendradarbiavimą visuose Susivienijimo ir Lietu-vių reikaluose per visą laiką mano buvimo „Tėvynės“ Re-daktorium. Ypatingai karšta padėka priklauso g. Sekretori-riui A. B. Strimaitiui, su ku-riuo per išstisus 8 metus trusė-mės Susivienijimo auginimui ir tobulinimui. Mano bendra-darbiavimas ir santykiai su Ju-mi, Gerbiamieji, paliko manyje kuogeriausį jausmą ir ant viso-dus bus mano gražiausiu ir mieliausiu atsiminimu.

Priimkite užreikšimą mano auštros pagarbos ir užtikrinimą, kad aš visados buvau ir bu-siu atsidavęs mūsų organizaci-jai ir gražiems jos tikslams.

V. K. Račkauskas, „Tėvynės“ Redaktoriūs.

Rugpjūčio 12, 1919. Mahanoy City, Pa. Man labai gaila, kad p. V. K. Račkauskas, kursai per tie-k metų redagavo „Tėvynę“ ir su-

tikru atsidavimu dirbo SLA. la-bui, dabar atranda tinkamą at-sisakyti nuo redaktoriaus vie-tos. Atmenant ir žinant, kiek ir kaip p. Račkauskas dirbo tuomet, kuomet ištikrųjų rei-kėjo pasirodyti su tikru darbu, tai reik nepamiršti jog, jam at-sisakant nuo redaktoriaus vie-tos, SLA. nustoja vieno iš uo-biliausių darbininkų, ką kada nors turėjo. Kada p. Račkaus-tas užėmė „Tėvynės“ redaktori-riaus vietą, tai SLA. kaip tik-ėjo per vieną iš kitiškiausiųjų laikų, tačiaus gerbiamas Rač-kauskas, nepasidavimas įvairių kliūčių, dirbo ir auginio organi-zaciją. Su prisidėjimu jo darbo, šiandien turiu džiaugtis ir ga-liu gerėtis SLA. spēka ir pasto-vumu. Todėl gal tik tas nemo-kėtų ir negalėtų apkaunuoti p. Račkausko darbo ir vertės, kam organizacijos praeitis nėra ži-noma. Bet kaip kiekvienas as-muo turi teisę savo ateicia ru-gpinties, taip ir p. Račkauskas tą teisę turi Turint jo rezignaciją ir suprantant, kad tai yra jo troškimas, suprantama, jog daugiau niekas nepasilieka, kaip tik paduotą rezignaciją priimti. Užtatai aš ir balsuoju kad p. Račkausko rezignacija būtų priimta. Prie šios progos lai bus man leista iš gulumos širdies tarti p. Račkauskui pa-dėkos žodį už jo darbą ir pasi-šventimą SLA. labai. Taipgi ačiū p. Račkauskui už tai, kad jisai, ketindamas apiešti „Tė-vynės“ redaktoriaus vietą, savo gabumus mano suvartoti ne kam kitam, o naudai mūsų tau-tos. Dirbk, gerbiamas Lietu-voš Sunai!

Rodosi, kad pirmiaus, negu mes galėsim balsuoti už asme-rių, kursai užims „Tėvynės“ re-daktoriaus vietą, turime laukti, iki Apšvietos Komisija perstatys kandidatus ar kandidatus. Bet jeigu nebutų galima suspė-di išrinkti redaktorių iki 1-mai d. rugsėjo, ir p. Račkauskas ne-apsiimtų ant toliaus patarnau-ti, tai tokiame atsitikime, aš sakyčiau, kad Centro Sekretori-rius būtų įgaliotas pasamdyti tinkamą asmenį laikinam re-degavimui „Tėvynės“, su ta pa-sargiva, kad reddegavimas būtų priežiūroje Apšvietos Komisi-rius. Gi kaslink p. Račkausko važiavimui į Lietuvą ir tenai rūpinimosi SLA. reikalais, tai aš sakysčiau, kad dar turim lai-ko, nes p. Račkauskas taip grei-tai į Lietuvą nevažiuoja, o i- tą laiką, aš manau, Pildomoji Ta-ryba turės suvažiavimą, tad šį reikalą suvažiavime man registi, tinkamiaus galės išrišti, negu krivulės keliu.

St. Gegužis, SLA. Prezidentas.

Rugpjūčio 14, 1919. Pittsburgh, Pa.

Gerbiamoji V. K. Račkausko rezignaciją iš „Tėvynės“ redagavimo turime priimti su padė-kavone.

Kaslink atsakančios ypatos užimti mūsų laikrašcio redaga-vimą, lauksiu, kol SLA. Apšvie-tos Komisija paduos jai žino-mus kandidatus.

Tuo tarpu gal prisiminti ir ki-ti tam tinkantie žmonės.

Johana T. Baltrušaitienė, SLA. Vice-Prezidentė.

Rugpjūčio 16 d. 1919.

Šiuo apgailestaujamu atsis-a-kymu p. V. K. Račkausko nuo redaktorystės, gelbėtis negali-ma, kaip tik širdingai jo rezig-naciją priimti ir melst, kad bu-tų ir ant toliau pritarėju ir sandarbininku, pagal išgalę, savuose kituose užsiėmimuose dėl organizacijos SLA.

Su širdingais linkėjimais, Thomas Paukštis.

Aug. 18, 1919. Viskas, ką galiu daryti, tai priimti su padėkavone p. Rač-kausko rezignaciją. Tuomsyk tikiuosiu, jog Apšvietos Komisi-ja parekomenduos naują redak-torių.

F. Matulaitis.

Rugpjūčio 19, 1919.

Apgaileština, kad p. V. K. Račkauskas rezignuoja iš „Tė-vynės“ redagavimo. Ypačiai, kada yra trukumas Amerikos Lietuvių tarpe žmonių, kurie būtų tinkami į redaktoriaus suolą. Kiekvienas žmogus tu-ri teisę jieskoti ko-nors geresi-no, taippat ir p. Račkauskas. Rezignaciją reikia priimti su padėkos žodžiu, ką p. Račkaus-kas yra prisidėjęs prie išauklė-jimo SLA., ypačiai tais lai-kais, kada jis pradėjo „Tėvy-nę“ redaguoti.

Pagalvoti apie tinkamas ypa-tas yra geru daigtu. Bet pirm-reikia gauti rekomendaciją nuo Apšvietos Komisijos. Mano supratimu, „Tėvynės“ red. rei-škė gauti žmogų su šaltu krau-ju, nes SLA. yra daug „bosų“, ir kiekvienas nori savaip. „Tėvynės“ red. turi būti žmo-gus pirmiausia pažįstantis ge-rai SLA. ir atsidavęs organiza-cijai darbininkas. Nuo redak-toriaus netik priguli augimas mūsų organizacijos, bet taippat ir Lietuvos reikalų pastumėji-mas pirmyn.

J. M. Danielius, Iždo Globėjas.

Nesmagu, kad mūsų Redak-torius p. Račkauskas atsitrau-kia, išredaktoriaus „Tėvynę“ per 8 metus ir tikrai vedęs tin-kamų keliu kaipo did. organi-zacijos organą. Jo rezignavi-mą turime priimti, o už gerus veikimus reikaluose organizaci-jos ir organo, priklausio nuo mūsų sudėt p. Račkauskui pa-dėkavone.

Tam. Astramskas, Iždo Globėjas.

SLA. PILD. TARYBOS N. 17.

Šiuomi siunčiu Tamstoms p. T. Astramsko prašymą pakėli-mo jam algos. Meldžiu apsvar-styti ir išreikšti savo nuomo-nę.

A. B. Strimaitis.

Rugpjūčio 11, 1919. New York, N. Y.

Gerb. SLA. Pild. Taryba! Prašau Tamstų pakelti man algą, — gal galėsit po \$2.00 sa-vaiteje, dabar gaunu \$16.00 sa-vaiteje.

Mano darbo valandos yra il-gesnės, negu kitų darbininkų, — išryto ant 6 val. turiu būti spastuvėje užkurti gazą, kad švina sušiltų iki 8 val. Mano darbas yra 2-ro zecer-rio. Tą gerai žino p. A. B. Strimaitis.

Su pagarba, Tam. Astramskas.

Rugpjūčio 13, 1919. Mahanoy City, Pa.

Reikale p. T. Astramsko pra-šymo pakelti jam algą \$2.00 i- savaite, mano nuomonė yra tō-kia: Kadangi kitiems darbi-ninkams, kaip raštiniams taip spastuvėš (išskiriant tuos, ku-riems algas nustato Seimai), buvo keliamos už tai, kad reik-toms gyvenimo pabrango, tad suprantama, kad p. Astramsko reikmens gyvenimo irgi pabran-gos, taigi aš už tai, kad jo pra-šymas būtų išpildytas ir algą pakelta ant \$2.00 i- savaite.

St. Gegužis, SLA. Prezidentas.

Rugpjūčio 14, 1919. Pittsburgh, Pa.

Algą T. Astramskui pritariu pakelti po \$2.00 i- savaite. Johanna T. Baltrušaitienė, SLA. Vice-Prezidentė.

Kiek man matyta ir supran-tama, tai dabartinė mokestis

yra peraugsta ir pakėlimui mo-kesties nepritaru.

Thomas Paukštis, Kasierius.

Aug. 18, 1919. Pakelti Astramskui algą.

F. Matulaitis.

Aug. 19, 1919. Sutinku p. Astramskui pa-kelti algą \$2.00 savaiteje.

J. M. Danielius.

Rugpjūčio 24, 1919. New York, N. Y.

Prie dabartinio pragyvenimo brangumo, pritariu p. T. As-tramsko reikalavimui.

A. B. Strimaitis, SLA. Sekretoriūs.

PROTOKOLAS SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS POSĖDŽIO 3, 4 IR 5 DIENOMIS RUGSĖJO, 1919 M., NEW YORK, N. Y. Suvažiavimas pribuvo sekan-tie Pild. Tar. nariai: prez. St. Gegužis, sek. A. B. Strimaitis, išdininkas T. Paukštis, Dakta-ras-Kvotėjas Dr. F. Matulaitis, iždo globėjai T. Astramskas ir J. M. Danielius.

Sesija I. Sesija pradėta 10:00 val. ry-te.

1) Sesijon buvo pakviestas p. V. K. Račkauskas, „Tėvynės“ redaktoriūs, pasitarimui su Pild. Taryba, kuomet jis trumpa-me laike ketina iškelti Lietu-vo, ar neapsiimty, ten nukeliavęs, pasidarbuoti Susi- vienijimui labai, suorganizavi-me SLA. skyriaus, pritrau- kiant naujus narius ir sutrau- kiant kruvon visus SLA. na-rius, kurie dabar ten randasi ir kurie nukeliaus Lietuvon, atsi- darius kelias. p. V. K. Rač- kauskas pasizadėjo ten pasidar- buoti be atlyginimo, kol matys, kad konkretis darbas negalima pradėti, — jei bent su atlygini- mu lėšų, kokios pasidarytų ta-me darbe.

2) Sekretoriūs skaito praeci-to suvažiavimo protokola; po perskaitymui protokolas patvir- tintas ir priimtas taip, kap bu- vo parašytas.

3) Prezidentas duoda savo raporta žodžiu, kas buvo nu- veikta nuo praėjusio iki šiam suvažiavimui. Raportas pri- imtas.

4) Sekretoriūs pasiulo savo raporta raštu. Posėdis pasiū- lijimą priima. Sekretoriūs raporta skamba sekančiais:

Raportas.

SLA. Centro sekretoriaūs SLA. Pildomosios Tarybos su- važiavimui, 3 d. Rugsėjo, 1919. Nuo praeci-to Pildomosios Ta- rybos suvažiavimo iki šiam suvažiavimui stambių permai- nų nevyko. — Kas buvo nu- tarta ir pavesta sekretoriui at- likti yra išpildyti sekantie da- lyka:

1) SLA. Namo pardavimo reikale tuojaus po suvažiavi- mui padaviau dviems broke- riams, butent Morris and Ge- rard, 1270 Broadway, ir Mm Gerard, 47 W. 34-th str., Pir- mutinė firma buvo atvedusi porą pirkėjų, bet jiems apžiu- rėjus namą, pasirodė netinka- mas jų reikalams, joki pasiu- lėjimo negauta. Antroji firma turėjo atsivedusi tris pirkėjus; dviems namas nepasidabojų dėlto, kad toliaus nuo 8 ave., kaipo daugiau privatiškoje vie- toje; jų proponuojamam biz- niniui netinkama vieta; o tre- čiam buvo peraugsta namo kai- na ir jis daugiau negalėjo pini- gų inesti, kaip penkis tukstan- čius, o likusiems norėjo gauti „mortgage“ 25 tukstančius. Tokiu budu lig šiam laikui na- mas stovi taip, kaip ir pir- mias.

Kuomet kalbama apie namą,

turiu pasakyti, kad šiuose metuose prie namo pataisymo labai mažai pridėta, — ant trečių lubų duota tulos dalis apartamento išlepti ir apibaltinti viršus, kas apsiėjo \$62.00, tai priešakiniam name. Gi užpakaliniam name pataisyta stogas ir viduje maži pataisymai, kurie nesiekė dešimts dolerių. Taksos ir vanduo už visus metus apmokėta. Insurance namo ir langų irgi apmokėta.

2) SLA. Kalendoriaus reikale yra visas vedama tvarkingai, — išsiuntinėta kuopoms atsišaukimai, kad paskirtų iš kuopos po vieną žmogų rinkimui apskelbimų į 1920 m. Kalendorių. Į tuos atsišaukimus didesnė pusė kuopų davė atsakymus, ir paskyrė organizatorius-agentus apskelbimų rinkimui.

Bus Daugiau.

Severa's Gyduolės užlaiko 30 mynos sveikata.

Viduriavimas

Yra tai vasarinis nesmagumas pailantis nuo įvairių priežasčių. Labai tankiai atsiranda dėl valgymo neįsukusių vaisių arba daržovių. Vienok tasai nesmagumas pridoda daug skausmo ir nemalonumo, tad jo pašalinimui vartok

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severos Gyduolė nuo Viduriavimo). Taisai yra naudingas vaistas nuo viduriavimo, dieglių, vasarinės ligos, skaudėjimo ir įvairių žarninių betvarkių. Jis tinka vaikams lyginai, kaip ir suaugusiems. Kaina 80 ct. ir 2 ot. taksų. Neimk kitko. Tas vaistas pasiduoja visur aptiekose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Liet. Atstatymo Bendrovės Kampelis

(Apskelbimas).

Lietuvoje L. A. B-vės Skyrius Sutvertas.

Sugrįžęs Lietuvos Atstatymo Bendrovės pasiuntinys iš Europos savo raporte pranešė, kad greta kontraktų, kokius jis padarė Lietuvoje su Valdžios Banku, su kompanija „Nemunas“, su Prekybos Ministerija ir tt. dar tapo įsteigtas skyrius Lietuvoje (Kaune) ir sutvertas komitetas iš šių žmonių: agronomo Jono Smilgevičiaus, buvusio vedėju „Alfa-Nobel“ formos Varšavoje per 15 metų, o taipgi vedėju „Vilijos“ nuo jos susitvėrimo iki karės metų; vaizbininko Jurgio Baltrušičio, buvusio vyriausio vedėju „Zagrės“ Marijampolėje; A. Pruso, buvusio banko vedėju Petrograde, o dabar esančio vedėju Lietuvos Prekybos Banko; Andriaus Vosylius, buvusio padėjėju vedėjo formos „Alfa-Nobel“ Varšavoje per penkis metus prieš karę, kuris baigė augstąjį komercijos mokslą Vokietijoje buvo padėjėju vedėju „Vilijos“, o dabar yra vedėju „Nemuno“ ir Lietuvos Atstatymo Bendrovės skyriaus Kaune.

Nariais Lietuvos Atstatymo Bendrovės Lietuvoje jau yra šie: Jonas Smilgevičius, A. Prusas, J. Baltrušaitis, A. Vosylius, St. Čiurlionis, Prezidento Smetonos sekretorius ir Lietuvos valstybės prezidento raštinės vedėjas, Vilius Gaigalaitis, Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, buvęs Reichstago (Vokietijos parlamento) atstovu per devynerius metus; Dr. J. Alekna,

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas ir Lietuvos Valstybės Tarybos narys; Salemonas Banaitis, Liet. Valstybės Tarybos narys; Dr. A. Slyžys, Raudonojo Kryžiaus Tarybos narys; Pranas Smilgevičius, valdininkas Pramonės ir Pirklybos Ministerijoje; agronomas Kiaučunas, Žemės Ūkio Ministerijos direktorius; J. Kaunas, Lietuvos Atstatymo valdininkas; I. Dobkevičius, valdžios paskirtas direktorius prie Valstybės Banko; P. Tamoševičius, kasininkas Valstybės Kasos Šiauliuose; pramonininkas Gustaitis; spaustuvininkas A. Rimkevičius iš Vilniaus; P. Leonavičius, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdininkas ir kiti. Viso Lietuvoje prisirašė apie 50 narių.

Tų žmonių pavardės kalba už save, ir platesni apaiškinimai nėra reikalingi. Iš to, kokie žmonės įstoję Lietuvos Atstatymo Bendrovėn, galima spėti apie jos ateitį Lietuvoje ir kaip žiuri į ją Lietuvos žmonės. Stokite ir jys visi greta

- GERIAUSIAS KRAUJO JEGOS BUDAVOTOJAS

SVEIKI, STIPRUS, TVIRTI VYRAI IR SVEIKOS, GRAŽIOS MOTERS ŠIŲ DIENU.

„Buti tvirtu, pilnu raudono kraujo Amerikoje nieko geresnio mano prityrime, ką aš galėjau surasti, kaip NUXUOTA GELEŽIS, sako Dr. James Francis Sullivan, dabartinis gydytojas iš Bellevue Ligonbučio (Išlaukinio Departamento) New York ir Westchester pavieto Ligonbučio. Nuxuota Geležis sustiprina kraują, pripildo kraujines kietkeles ir išvysto naujas kraujo kietkeles. Sustiprina nervus, atbudavoja, sugrąžina energiją, pagelbsti sustiprėjimui visos kūno sistemos. Paprastai padidina pajėgas silpnų žmonių dvejai savaitėi bėgyje. Pagal apskaitilivimą 3,000,000 žmonių vartoja Nuxuotą Geležį per apskritus metus, kaip vaistą kraujo papildymui.

jų, bukite draugais Lietuvos atstatymo darbe!

KITOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Rusijos bolševikai pasidavė

Lietuvių Legacija Paryžiuje paskelbė, kad bolševikai lietuvių fronte pasidavė. Jie paprašė taikos iš lietuvių, kurie tęsė savo pergalinės armijos stumimą pirmyn. Tokia žinia buvo paskelbta rugsėjo 2 dieną.

Taipgi tą pat dieną Milidžios paskirtas direktorius prie Valstybės Banko; P. Tamoševičius, kasininkas Valstybės Kasos Šiauliuose; pramonininkas Gustaitis; spaustuvininkas A. Rimkevičius iš Vilniaus; P. Leonavičius, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdininkas ir kiti. Viso Lietuvoje prisirašė apie 50 narių.

Tų žmonių pavardės kalba už save, ir platesni apaiškinimai nėra reikalingi. Iš to, kokie žmonės įstoję Lietuvos Atstatymo Bendrovėn, galima spėti apie jos ateitį Lietuvoje ir kaip žiuri į ją Lietuvos žmonės. Stokite ir jys visi greta

nąjį Kryžių, kad jis taipgi ateitų pagelbon.

Dabar mūsų Egzekutyviam Komitetui ir Taryboms priseina kreipties į valdžią, nurodant į padarytą sutartį, ir tuomet, be abejojimo, bus leista organizuoti plačią visokeriopą pagalbą Lietuvai.

BUŠ RŪPINAMASI IŠGAUTI PASPORTUS IR GRAŽINTI ŽMONES LIETUVON.

Gerb. R. Karuža, Lietuvos Atstatymo Bendrovės pirmininkas gavo formalį įgaliojimą nuo Lietuvos valdžios Užsienio Reikalų Ministerijos rūpintis išgauti leidimą išdavimui pas-

Užgavimai gal atlikti namuose - tiksliai ir greitai.

Pain-Expeller

greitai nuima skausmą nuo sumušimų, nusišalimų ir išsivėrimų. Žvarkito, kad būtų su J. A. R. ženklu. Galima gauti visose aptiekose už 35c ir 65c arba išsiųsti namo.

F. A. D. RICHTER & CO., 325-330 Broadway, New York.

REIKALINGA STENOGRAFĖ

Daktaro raštinėje reikalinga apsišvietusi mergina, gerai susipažinusi su Angliška kalba, taipgi ir Lietuviška. Darbo valandos — nuo 10 val ryto iki 6 val vakare. Mokeskis po \$16.00 savaitėje. Atsišaukite tik tai per laiškus, pažymint savo amžių, patyrimus ir referencę.

DR. E. D. FRIEDMAN, 74 E. 91-st Str., New York City, N. Y.

- ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda Bučernė ir Grosėnė. Pardavimo priežastis — nėra kam dirbti. Parsiduoda už labai žemą kainą.

Norintieji pirkti kreipkitės šiuo adresu:

344 W. 17th St., New York, N. Y.

Wy ming, Pa., 267 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 15 d. rugsėjo (Sept.), 1919 m., Frankauco sve-tainėje, Wyoming Ave. Visi nariai privalo ateiti ir užsimokėti savo mokeskis, nes praėję susirinkimė nutarta, kad kiekvienas noroms nenoroms turi ateiti ir užsimokėti ant susirinkimo, ne taip, kaip ikišiol buvo.

Ateidami atsiveskite ir naujų prisirašyti.

Tarimų rašt. Antanas Botyrius.

portų Amerikoje ir sutvarkyti lietuvių gražinimo reikalus.

Tuomi jau pradėta rūpin-ties, ir kaip tik bus gauta teisė išduoti lietuviams pasportus, tai tuoj bus viešai paskelbta.

Visi stokite į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, kuri tiek daug darbuojasi Lietuvoje ir lietuvių reikaluose. Jos šėrai tik po \$10, bet neparduodame mažiau, kaip penkis šėrus kiekvienam.

Informacijų klauskite šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

DĖLTO.

Dėlto, kad sveikata yra perbrangi, kad ją laikyti pavojuje, dėlto kad visuomet reikia žiurėti, kad vartojamos gyduolės, kurios pagelbsti ir neužkenkia kūno sistemai, dėlto kad tau

reikalinga tokios gyduolės, kurios prašalina visus nesmagumus ir ligas, jeigu tu pirksi tiksliai Trinerio Amerikonišką Kartųjį Vyną, kuris pagelbsti visokiuose vidurių nesmagumuose, Šita gyduolė žinoma per paskutinius trisdešimts metų, pagelbsti, be jokio skausmo, labai priimtus ir čystas vaistas, prašalina visus nesvarumus, susirinkusius visuose nervuose, ir viso kūno sy-

stemoje. Trinerio Elikiras iš Kartaus Vyno gaunamas visose aptiekose. Taipgi nepamirškite užlaikyti pas save Trinerio Linimentą, atsitikime pergniaužimo, išsikime, patęsusiu gislu, patinimo, patęsusiu raumenų ar kojų ir tt. Ši gyduolė visuomet pagelbsti, greitai apturi palengvinimą. — Joseph Triner Co., 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PAVEIKSLAS

Lai Gyvuoja Laisva Lietuva!

Šitas paveikslas didumo 15 X 20 atspausdintas labai gražiai 7 spalvose, kuri kožnas lietuvis, gerbiantis Lietuvą, turi įsigyti. Kaina 25 centai.

Tik prisiskų idėjas gerai įvyniotą laiškė, 25c. sdabrinį, o jį apturėsi.

Reikalingi agentai juos pardavinėti.

Adresuokite:

NATIONAL PRESS, 8 Vine St., Montello, Mass.

Jūsų Plaukams yra reikalinga geri vaistai. Kiekvienas privalo naudoti gerus tam reikalingus vaistus. Mes manome, kad geresnio vaisto tam reikalui nėra kaip Severa's Hair Tonic (Severos Plaukų Stiprintojas), kuris yra žinomas kaip plaukų puolinio sulaukytojas ir suteikiantis greitą ir sveiką plaukų augimui pagalbą. Kaštuoja 65c. ir 3c. taksų.

Burna plaujama turi būti nors viena kartą dienoje, kad palankius ją švariname ir sveikame padėjime. Severa's Antiseptol (Severos Antiseptolius) yra tinkamiausias tam reikalui paruoštas vaistas. Kviečiame išbandyti. Kaštuoja 35c. ir 2c. taksų.

Ar Skauda Jums Strėnas

Jei taip, tai aišku, jog jūsų inkstai yra betvarkėje ir kad pasiluosavus nuo skaudulio ir atgavus savo pilną sveikatą yra reikalinga tam reikalui vartoti tinkamus vaistus. Mūsų pačių patyrimė randame, jog

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų) yra idealis vaistas pagelbėjimui nuo inkstų ir puslės uždegimo, sumažėjimė šlapinimosi išėigos, skaudaus šlapinimosi, geltingės, gaizaus pilvo, istinusių kojų ir strėngio iš priežasties inkstų netvarkos. Taip pat yra pagedaujamas vaistas vaikams, miegant šlapinantiems. Kaštuoja 75c. ir \$1.25 ir 3 ir 5c. taksų.

Jei jus negalite Severos Vaistų gauti savo vietinėse aptiekose, rašykite tiesiai mums įdėdami kaštus ir taksus.

W.F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

Jūsų veidas turėtų būti sveikatos pavaldus, gražus, aiškus. Jeigu jūsų veide to stoka, padaryk savo veidui masažą naudodamas Severa's Face Cream (Severos Veidinė Creme). Tai jūsų veidą padarys aiškiu, gražiu. Kaštuoja 35c. ir 2c. taksų.

Gydąs muilas turi būti taip sutaisytas, kad galėtų būti antiseptišku. Jus atrasite tinkamą sutaisyti Severa's Medicated Skin Soap (Severos Gydančias Odinis Muilas). Jis yra patariauna naudoti kiekvienai šėimynai ir kiekvieno metuose diegė. Išbandymas jumis pertikrins. Kaštuoja 25c. ir 1c. taksų.

Mes patariame gatavas Kombinacijas savo giminėms Lietuvoje.

Lietuvos-Amerikos Pramonės Bendrovė apsiama pristatyti jūsų giminėms ar draugams Lietuvoje, kurią tik norite, čia paduodamųjų kombinacijų nurodytomis kainomis. Tas mokesnis uždegnia lėšas siunčiamųjų dalykų, bakšą, visus iškaščius dedant į bakšą, apsaugą, nušuntimą ir pristatymą į Lietuvą. Daigtų gerumą ir svarumą pilnai garantuojame. Pasirink vieną, ar tiek, kiek tik nori kombinaciją. Nuplėšęs išpildyk apacioje šio lapo esančią blanką ir sykiu su money orderiu ar čekiu pasiųsk mūsų adresu. Tai ir viskas, ką turi daryti. Visą kitą darbą atliks pati B-vė. Gausi kvitą už savo pinigų tuojaus, o kuomet bakšas bus pristatytas tam, kam siunti, į Lietuvą, gausi kvitą su parašu ta asmens, kuriam mums liepsi bakšą pasiųsti.

PADARYK ŠI BANDYMA

Jeigu jūs esate silvni ir nesveiki, mes pakiekame jums patiems padaryti sekantį bandymą: Persitikrinkite kaip ilgai jūs galite dirbti arba kaip toli jūs galite eiti be jokio nuovargio. Paskui pavartokite per porą savaičių dvi galkeli po penkis gramus tris sykius į dieną po valgiu, originališką Nuxated Iron. Pagaliaus vėl išbandykite savo spēkas ir pamatysite kiek jums pagelbėjo. Dideli skaitčiai žmonių, kurie visą laiką gydėsi, apturėjo stebėtiną padidėjimą spēkų ir ištvėrėms į dvi savaiti laiko daugumoje atstikimui.

Išdirbėjų priesašas. Nuxated Iron, kuri yra prirašoma receptais ir gydytojų rekomenduojama, nėra tai koks slaptinas vaistas, nes apie jį žino visur ir visi vaistinininkai. Priešingai senesniems inorganiškosios geležies produktams jis yra lengvai asimiliuojamas ir nepagadina dantų (nenudžo juoda) ir nekenkia skilviui. Išdirbėjai gvarantuoja, jog gausite pasekmingus ir užganėdinančius rezultatus kiekvienas pirkėjas arba sugrąžinsime jūsų pinigų. Parduodamos visose geresnėse vaistinėse.

EXTRA! EXTRA! DIDELIS PASIULYMAS

Laikrodėlis Roskope Patent tik \$5.45.

Tukstančius dolerių žmonės pralaidžia laikrodėliams, o neturi iš jų jokios naudos delto, kad nežino, koki laikrodėliai yra geriausi. Visų geriausių laikrodėlių yra „Roskope Patent“. Šitas laikrodėlis jau žinomas visame pasaulyje, o kas jį išgyvoja, tai jau visam gyvenimui. Jį galima naudoti darbe ir šventadieniams. Gražiai ir tvirtai padarytas tyrais nikeliniais lukštais, stipriais nikeliniais viduriais, teisingai sustatytas taip, kad nesuvėlina nei paskubina nė vienos minutės. Toks laikrodėlis vertas mažiausiai \$10.00, bet mes del supažindinimo visuomenės su tuo laikrodėliu per trumpą laiką nutarėm pardavinėti išdirbystės lėšų kaina, t. y. tik po \$5.45. Priedo gi duoda-me DYKAI 4 labai naudingus daiktus: 1. Storai auksuotą laikrodėliui rėtelį; 2. Naujai išrašytą spynele, kuri užrankinama ir atrankinama be rakto. Ji padaryta iš žalvario ir gali užtekti visam gyvenimui. Ją galima užrankinti bile duris, skrynutę ar kitą ką, o nežinantis paslapties kaip ją atrankinti niekad neatrakis. Sykiu su spynele duodame ir išaiškinimą kaip ją reikia atidaryti; 3. Naujai išraštas įrankis plaukams kirpti. Toji mašinėlė kiekvienam vyrui labai reikalinga, nes sutaukina pinigus ir laiką, kurį reikia sukeitoti cinant pas barberį; 4. Slaptingu užraktu mašinelė pinigams. Mašinėlė padaryta iš drutos, minkštos skuros ir užirakina taip, kad sekreto nežinantis jokiū būdu jos neatrakis. Sykiu su mašnele duodame ir išaiškinimus kaip ją atidaryti ir uždaryti. Taipgi, jei nori pasinaudoti iš šito mūsų pasiulymo, tai nieko neleidkamas prisijei mums 25c. stampomis, o mes tuojaus išistisime laikrodėlį ir visas aprašytas dovanas. Pinigus užmokėsi atsiėmęs daiktus. Užtikriname, kad busi užganėdintas, kitaip pinigų gražiname atgal.

PASARGA: Kas prisitę visus pinigų iš augšto, tam mes priedo prie visų daiktų da duosim auksuotus marškinių rankovėms knypkias. Rašyk tuojaus:

PRACTICAL SALES COMPANY
1219 North Irving Avenue, Dept. 33, CHICAGO, ILL.

No. 1. Kombinacija už \$10.

5 svarai ryžių.
5 šmotai muilo.
10 svarų kondensuoto pieno.
1 tuzinas špulių siulu.
2 pakeliai adatu.
5 svarai cukraus.
5 matkai vilnonių siulu.

No. 2. Kombinacija už \$15.

10 svarų lašiniu.
10 svarų smalciaus.

No. 3. Kombinacija už \$20.

5 svarai cukraus.
10 svarų kondensuoto pieno.
5 svarai smalciaus.
6 svarai jautienos.
10 šmotų muilo.
1 tuzinas špulių siulu.
2 pakeliai adatu.
10 svarų ryžių.
10 svarų miežinių kruopu.
1/2 svaro pipirų.
5 matkai vilnonių siulu.

No. 4. Kombinacija už \$25.

12 svarų lašiniu.
5 svarai smalciaus.
6 svarai jautienos.
10 šmotų muilo.
10 svarų kondensuoto pieno.

No. 5. Kombinacija už \$50.

12 svarų lašiniu.
10 svarų smalciaus.
15 svarų cukraus.
6 svarai jautienos.
10 svarų fasoliu.
30 svarų kondensuoto pieno.
20 šmotų muilo.
2 tuzinai špulių siulu.
2 pakeliai adatu.
10 svarų ryžių.
1 svaras pipirų.
2 svarai kavos.
1 svaras arbatos.
10 matkų vilnonių siulu.

No. 6. Kombinacija už \$75.

24 svarai lašiniu.
50 svarų smalciaus.
20 šmotų muilo.
48 svarai kondensuoto pieno.
12 svarų jautienos.

No. 7. Kombinacija už \$100.

30 svarai lašiniu.
12 svarų jautienos.
25 svarai smalciaus.
48 svarai kondensuoto pieno.
20 svarų cukraus.
25 svarų ryžių.
10 svarų miežinių kruopu.
24 šmotai muilo.
6 svarai kavos.
4 tuzinai špulių siulu.
1/2 tuzinai pakelių adatu.
10 matkų vilnonių siulu.

No. 8. Kombinacija už \$200.

72 svarai lašiniu.
100 svarų smalciaus.
25 svarai ryžių.
48 svarai kondensuoto pieno.
25 svarai cukraus.
48 svarai jautienos.
24 šmotai muilo.
5 svarai kavos.
2 svarai arbatos.
4 tuzinai špulių siulu.
1/2 tuzinai pakelių adatu.
1 svaras maišytų pipirų.
10 svarų fasoliu.
10 matkų vilnonių siulu.

Siųsdami užsakymą viršminėtomis kombinacijoms parašykite kombinacijos numerį, kurį norite ir indėkite čekį arba money orderį vardu Lithuanian-American Trading Company.

Laiške parašykite aiškiai vardą ir adresą, kur siunčiama Lietuvoj, taipgi jūsų vardą ir adresą, kad galėtume pasiųsti jums pakvitavojimą už jūsų pinigų, o vėliaus pakvitavojimą iš Lietuvos, kuomet bus pristatyta tam, kuriam siunčiama į Lietuvą.

Adresas:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.
6 West 48-th Street, New York City.

Nėra jokio nuostolio. Viskas yra pilnai apsaugota ir jei koks bakšas pražutų arba susidaužytų, jūsų pinigai bus sugrąžinti. Tai garantuoja Lietuvos-Amerikos Pramonės Bendrovė.

GALINGOS SIELOS

(Tęsa nuo 2-ro pusl.)

sėdėjo prie stalo ir siuvo kurpes. Greta jo, pasirėmusi ant senos rūšies klavikordo, sėdėjo nusiminusi jauna mergina. Dideli, šviesūs plaukai driekėsi ant jos nuvargusio ir įtempto veido. Jiedu buvo apsirengusiu visai paprastai, bet švariai ir pritinkančiai. Abudu pasikėlė iš savo vietų ir nusigrįžo linkui inėjusių kambarin svečių.

„Atleiskite man“, — pratarė Beethoven, — „išgirde muziką, negalėjau susilaikyti neinėjęs čionai. Mat, aš pats esu muzikas.“

Merginos veidą apėmė raudonumas. Ji labai nustebė, o kartu ir susijudino. Jaunas vyras ir-gi išrodė lyg nusiminęs, lyg kuom tai nepatenkintas.

„Aš... aš nugirdau šitą iš jūsų kalbos“, mikiodamas tęsė Beethoven. — „Jūs trokštate girdėti, tai yra, jūs norėtumėte, kitaip sakant... Ar galiu aš jums paskambinti?“

Tas viskas išrodė keista, nesuprantama, o taipgi juokinga iš Beethoven'o pusės, kuris kalbėjo lyg ir persigandęs, atskirais žodžiais, su ypatinga balso intonacija. Nenoromis visi nusišypsavo. „Ačiū jums!“ — tarė kurpius. — „Tačiau musų klavikordas visai sudužęs, o priegtam mes neturime ir gaidų.“

„Jokių gaidų?“ — Skubiai pratarė Beethoven. — „Bet kaip, tuomet, panelė skambina?“

Jis pertraukė savo žodžius ir paraudonavo, kadangi mergina tiesiog žiūrėjo į jį, — jis pamatė, kad ji yra akla... „Aš... aš... melžiu man atleisti!“ — Bailiai ir skubiai tarė Beethoven. — „Mat, pirmiau aš to nepastebėjau. Tai jūs skambinate sulyg girdėjimo?“

„Tiktai...“ „Tačiau kur jūs girdėjote muziką, nelankydamas koncertų?“

„Man pasitaikė girdėti skambinant tula ponią, kuri praktikavo netoli mūsų namo, kada mes gyvenome pas Bruhl. Vasaros vakarais jos langai būdavo atdaryti, tad aš, vaikščiūdama palei juos, galėjau klausyties ir tēmyti jos atliekamų muzikališkų veikalus.“

Mergina laikėsi labai nedrąsiai. Tada Beethoven pertraukė savo paklausas, skubiai ir ramiai atsisėdo prie piano ir, giliai užsimąsęs pradėjo skambinti. Pagirgudus pirmam akordui, jau galima buvo žinoti, kokios rūšies bus muzika — kaip galingas ir genialis pasirodys Beethoven tą vakarą! Ir išties — tai buvo paslaptinė muzika, kurią dvasios pagavime sukompnavo tas pasaulio genijus. Niekados ir niekam jis dar neskambino taip slėpinin-gai ir su tokiau jautrumu, kaip kad šitai aklai merginai ir jos broliui. Jis buvo ypatingame inkvėpime. Ir kuo toliau veikė jo pirštai, tuo instrumento tonai darėsi vis švelnesni, malonesni, paslaptingesni...

Brolis ir sesuo klausėsi tos žavėjančios muzikos su didžiausiu įtempimu ir nu-

stebimu. Brolis padėjo į šalį savo darbą, o jo sesuo, truputį palenkusi priešakin savo galvą ir prispaudusi rankas ant krutinės, atsisėdo greta klavikordo, lyg bijodama, idant jos širdies plakimas nesutrukdytų tu magiškių garsų liejimosi.

Umai sudrebėjo paprastos žvakės šviesa, pasidarė silpnesnė, vėl sublizgėjo ir galop visai užgeso. Beethoven sustojo. Jojo draugas pakėlė langų užlaidas, įleisdamas mažan kambarin gausią srovę skaidrios mėnulio šviesos. Kambarys pasidarė beveik taip pat šviesus, kaip ir pirmiau. Daugiausia tos naktinės šviesos puolė ant piano ir skambintojo.

Išrodė, kad tuomi prietikiu likosi pertraukta jojo idėjų grandinys. Jo galva nusiviro ant krutinės; jo rankos rymojo ant jo kelių; jis išrodė paskendęs giliausiame užsimąstyme. Tas tęsėsi minutę-kita.

Galop atsistojo jaunas kurpius ir, apimtas ypatingo susijudinimo, prisartiino prie Beethoven'o ir su nusižeminiu pratarė ramiu švelniu balsu:

„Stebuklingas žmogau, kas ir iškur tamsta esi?“

Kompozitorius nusišypsavo tokia malonia šypsa, lyg tartum stengdamosi priduoti klausiančiam daugiau drąsos. Paskiau jis pridūrė: „Klausykite!“ ir pradėjo skambinti įžanginius perėjimus iš sonatos F.

„Taigi jūs esate Beethoven!“ — Suriko didžiausiame nudžiugime ir nustebime klausytojai.

Jiedu, norėdamu išreikšti jam pagarbą ir padėką, metėsi bučiuoti jo rankas.

Tai buvo ypatingas momentas, — misteriškas momentas!... Tartum tos trys sielos susiliejo kruvon ir py-nė kokią tai dangišką jausmų melodiją. Merginos veidas nušvito, bet ji taip buvo užkerėta tomis paslaptinomis melodijomis ir atsilankymu to pasaulio genijaus, kad negalėjo ištartai nei žodžio. Tačiau Beethoven pilnai suprato jos jausmus ir mintis... Jis pasikėlė eiti, bet klausytojai stengėsi jį sulaukyti savo prašymais.

„Paskambinkite mums dar kartą, tiktai vieną kartą!“

Negalėjo Beethoven neišpildyti jų meldimų. — Jis sugrįžo atgal ir vėl atsisėdo prie klavikordo.

Mėnulis tartum dar škaudriau pradėjo šviesti per langą, apgaubdamas savo šviesa garbingą kompozitoriaus galvą ir jo tvirtą figūrą.

„Aš pasistengsiu improvizuoti sonatą šviečiant mėnuliui!“ — Pratarė Beethoven, užsimąstyme žiūrėdamas į dangų ir žvaigždes.

Greitai jo rankos nusileido ant klavišų ir jis pradėjo skambinti graudžią ir neaprubėžinjamai malonią įžanginę dalį. Akordai plaukė paslaptinomis bangomis, pripildydami kambarį dangiška melodija. Tas akordų plaukimas buvo panašus ramiam švelniam skleidimui mėnulio šviesos ant tamsios žemės.

Bet štai pasigirdo žiaurus, padrebinantis ir kartu žavėjančias perėjimas — sa-

vo rūšies fantastiška interliudija, lyg koksai dvasių šokis ant kietos žemės. Tai paseka malonios, ramios, skubios ir drebančios figūros, perstatančios prasišalinimą — pradingimą, neaprubėžiamą — neaiškumą, klaidingumą ir sužadinantį baisumą, kuris išneša klausytojus ant trukšmą sukeliančių sparnų saugion vieton ir, galop, palieka visus didžiausiame sujudime ir nustebime...

„Likkite sveiki!“ — Skubiai pratarė Beethoven, stumdamas atgal sėdynę ir žengdamas linkui durų. — „Viso labo jums!“

„Ar jūs vėl atlankysite mus?“ — Užklausė kurpius ir jo sesuo vienu balsu.

Beethoven sustojo ir pažvelgė su giliu pasigailėjimu, beveik su malonumu, į aklos merginos veidą.

„Taip, taip“, — pratarė, — „aš vėl atsilankysiu: aš vėl atsilankysiu ir duosiu panelėi keletą pamokų. Viso labo! Aš neužilgio vėl ateisiu!“

Kurpius ir jos sesuo sekė paskui nepaprastu svečius. Jų tylėjimas daugiau pasakė, negu skambūs ir gražūs žodžiai... Jiedu stovėjo duryse, sekdami akimis kompozitorių su jo draugu, kol tiktai galėjo užmatyti ir girdėti jų pasikalbėjimą.

„Bet pasiskubinkime namon“, — pastebėjo Beethoven, — „idant aš įstengčiau užrašyti tą sonatą, kol dar galiu atsiminti.“

Sugrįžus namon, kompozitorius tuoj stvėrėsi už darbo, kurį užbaigė sekančio rytmecio šviesoje.

Tokis tai yra paėjimas Beethoven'o „Sonatos Mėnesienoje“, kurios nustebinanti melodija sujūdina ir užkerėja muzikališką pasaulį.

Augščiau privestas pavysdis iš garsaus kompozitoriaus gyvenimo aiškiai parodo, kokia jautri ir praklini buvo Beethoven'o siela, — kaip jis suprato kitos jautrios sielos troškimus ir kaip pasistengė juos patenkinti... Taip, muzika — tai sielos kalba, o kompozitoriai — tos kalbos tvėrėjai ir mokytojai. Muzika — tai kiekvieno žmogaus, kiek vienos tautos dvasinė gavintoja ir vadovė prie šviesos ir laimingesnio gyvenimo.

Liet. Neprigulybės Fondo

Atskaityta už Liepos mėn. 1919 m.

Baltimore, Md. Lietuvių Amerikos Atlėtu Klubas per „Vienybę Lietuvių“ (vardai tilpo No. 30 „Liet.“) aukavo	\$12.00
Oglesby, Ill. Šv. Izidoriaus dirstė per J. Kančevičių aukavo	10.00
Kearney ir Harrison, N. J. 13-10 skyrėsi mėnesinė mokestis. Šie aukavo: \$6.00 A. Mačiulis; po \$2.50 — J. V. Baltrukonis, A. Norvaiša ir J. Paulionis; \$2.00 — K. Mačiulis; po \$1.50 — J. Kubilius ir J. A. Kubilius; po \$1.00 — P. Keršulis ir P. Raguskas; po 50c. — G. Diskrevičiūtė, J. V. Budrevičius, J. Sikorskis ir J. Bendaravičius; po 25c. — J. Petruolis, N. Pacenkienc, M. Veliūnė ir P. Kancius. Prisiuntė J. Baltrukonis	23.50
So. Chicago, Ill. 74 SLA. kuopos narių mėnesinė mokestis. Prisiuntė P. Šimaitis	2.50
Waterbury, Conn. Aukos, surinktos Lietuvių Dramatiškos Draugijos „Varpas“ gegužinėje 29 d. Birž. Prisiuntė K. J. Paulauskas	23.25
Rochester, N. Y. L. N. F. 15-10 skyrėsi narių duoklės. Prisiuntė K. J. Semaška	30.00
Racine, Wis. ALT. Sandaros 35 kuopos, per M. Kasparaitį aukavo	50.00
Chicago, Ill. Dr. K. Drangelis nuo Chicago Liet. Tarybos prisuntė	50.00

Seattle, Wash. A. Kaunas per J. Martinkaitį paaukavo	10.00
Harrison, N. J. D. L. K. Rim-gaudo dr-stė per A. Koletką aukavo	300.00
Brooklyn, N. Y. 38 SLA. kuopa aukavo \$10.00; šie nariai aukavo: \$1.50 — M. Daugirdienė; \$1.05 — V. Vabalavičius; po \$1.00 — S. Narbutas, A. Ramanauskas, J. Užupis, M. Kalkis, A. Kazlauskas ir J. Kviki-lis; 25c. — M. Skorankavičius; po 10 centų — P. Kulikauskienė ir B. Valaitis. Viso per A. Ramanauską prisiuntė	19.00
Boston, Mass. Per „Sandarą“ iš įvairių vietų suaukauta: \$230.85 iš Montello, Mass.; 175.90 — iš So. Boston, Mass.; \$110.43 — iš East-hampton, Mass.; \$86.00 — iš Lowell, Mass.; \$67.95 — iš Hartford, Conn.; \$60.00 — iš Norwood, Mass.; \$44.00 — iš West Lynn, Mass.; \$34.00 — iš Canton, Mass.; \$30.00 — Providen-ce, R. I.; \$26.14 — Lewiston, Me.; \$25.00 — Jaunimo Ratelis; \$21.15 — Worcester, Mass.; \$20.00 — Cam-bridge, Mass.; \$10.00 — J. Dailida; \$8.50 — Salem, Mass.; po \$5.00 — J. Auda ir J. Orlauskas; \$3.00 — J. Kerdiejus; po \$2.00 — P. Venckus, A. Gildutis ir J. A. Baukus. Vi-so	706.57
Cleveland, O. R. Kruopis parda-vė L. N. F. stampų už	10.00
Liepos mėn. viso	\$1,221.10
Nuo pradžios iki 1 Liepos įplaukė	68,780.94
Viso labo	\$70,002.04
Nuo pradžios iki Rugsj. iš-mokėta	69,166.94
Lieka	\$835.10

P. JURGELIUTĖ, L. N. F. Sekr.

307 W. 30th St., New York City.

LAISKAI IS LIETUVOS

Buvėsis „Tėvynės“ Redaktorius, V. K. Račkauskas gavo iš Kauno laišką nuo vieno įtekmingo Lietu-vio veikėjo.

Laiške rašoma, tarp kit-ko:

„Aš dievų valia šiaip ne-taip parsigavęs per bolševikų uteliją ir vos badu nepas-tipęs, parvykau tėvynėn ir pabučiavau jos žemę nuo visų Amerikos Lietuvių...“

LIETUVIAI AMERIKOJE

SPRINGFIELD, MASS.

Gina Musų Tėvynės Laisvę. Čionai tankiai matosi an-glių laikraščiuose apginanti Lietuvos neprigulmybę straipsneliai.

Vien tik šiais metais tilpo suviršum 30 įvairaus turinio Lietuvos laisvę ir Lietu-vo neprigulmybę apginan-čių straipsnių.

Tapo įkurtas lietuvių skyrius Springfield'o miesto knygyne: viena lentyna yra duota lietuvių knygoms. Ant tos lentynos atspaus-toms raidėms yra parašas lietuviškai ir angliškai.

Gaila, kad nei vieno lietu-viško laikraščio nesimato miesto knygynė. Lietuviai būtų labai dėkingi tiems lai kraštininkams, kurie siun-tinėtu savo laikraščius, o y-pač dienraščius.

Tautų Lygos koncertas buvo surengtas per Liet. Ukėšų Klubą. Jis tapo at-liktas 7-se kalbose. Anglų laikraščiuose matėsi gražus paminėjimas apie tą kon-certą.

Lietuvių „Ukėšų“ Klubas taipgi šiais metais suorga-nizuotas. Jis dar neseniai surengė prakalbas, kuriose buvo apskelbta Lietuvos At-statymo B-vės ir visos Lie-tuvos reikalai.

Nauja kuopa sutvėrta ir Lietuvos Atstatymo Bendro-vo šėrų buvo parduota virš 50.

Lietuviai dalyvavo išdir-bystės parodoje, kur jie neblogiausia persistatė sa-vo rankų darbą.

„Netoli rinkimai į Kurā-mąjį Seimą. Klerikalai darbuojasi, kaip įmanyda-mi, — mobilizuoja visas ku-nigų gaspadines, davatkas ir klebonų pusbrolius. O opozicija neturi nei laikraš-čio — taip ji buvo ir yra už-versta darbais, surištais su tvarkymu gyvenimo naujo-se sąlygose. Bet dabar ga-na šnausti — varysime pla-čiais pradalgiais!“

„Politinė padėtis pas-mus tokia, kad bolševikus gename iš Lietuvos taip, kad tiktai padai mirga ir greit busime Daugpilyj. Musų kariuomenė puiki — gražūs vyrai, ir narsūs, tik ginklų permaža, daktarų maža. Civiliai valdžiai be-galo truksta darbininkų, ypač technikos ir praktikos prityrimais. Visi Ameri-kiečiai Lietuviai, kas tik šmoka Lietuvių kalba ima-niamiau rašyti — tai gali bu-ti čia brangūs žmonės. Lau-kiamo Amerikiečių Lietu-vių neapsakomai!.. Samdy-kitės tiktai greičiau laivą ir parvažiuokite Klaipeдон!“

„Turime čia iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus misi-ją, kuri atvežė už Lietuvii Dienos pinigūs (dar ir su mošimėiais) vaistų, drabu-žių, avalų. Kaip dabar kle-rikalai sugražins garbę tiems žmonėms, kuriems taip ją plėšė del tų pini-gų?“

Tame kieme tegausi ak-menį dantį išmušti.

Ne tam žasinui tos avi-žos.

Atras ugnis taurus.

„Netoli rinkimai į Kurā-mąjį Seimą. Klerikalai darbuojasi, kaip įmanyda-mi, — mobilizuoja visas ku-nigų gaspadines, davatkas ir klebonų pusbrolius. O opozicija neturi nei laikraš-čio — taip ji buvo ir yra už-versta darbais, surištais su tvarkymu gyvenimo naujo-se sąlygose. Bet dabar ga-na šnausti — varysime pla-čiais pradalgiais!“

Turėjome nemažai disku-sijų ir kaslink konstitucijos pataisymo. 14 kp. vardu buvo nutarta parašyti atsi-šaukimas į SLA. kuopas ir tam viskam liko išrinkta ko-misija iš 3 narių dėl sutai-symo pasiuntimo į organą „Tėvynė“. Mes užprotesta-vome, kad sudarę tą visą, turi atnešti ant susirinkimo ir perskaityti taip, kad ir kiti nariai girdėtų, ar tas sudarymas yra tinkamas pa-duoti 14 kuopos vardu, ar ne. Vienok užrėkė, kad ne-reikia skaityti ir stačiai pa-siūsti redakeijai. Kas bu-vo parašyta, arba dar bus, tai ne visą 14 kp. už tai at-sako.

V. J. G.

Lietuvių Tautininkų Veikė-jų Rateljio Suvažiavimas.

Suvažiavimas įvyko rug-gjučio 31 d. š. m., Harrisone, N. J. Pirmininkas J. Kralikauskas, atidarė suva-žiavimą 3:30 P. M. Rašti-ninkas perskaitė protokolą pereito suvažiavimo, laiky-to Newark, N. J. rugpjūčio 17 d. Protokolą priėmus, prasidėjo komitetų rapor-tai:

1) Sutaismas retelio tie-sų lieka atidėtas ant toliau, nes nepribuvo visi komisi-jos nariai.

2) Atstovai į Tautos Ta-rybą New Yorkan J. V. Baltrukonis ir P. Sakataus-kas praneša, kad del gyve-nimo aplinkybių dar neda-lyvavę posedžiuose.

3) p. V. Ambrozevičius išdavė raportą iš T. T. New Yorke ir kaip lietuvius at-stovavo Washington rug-pjučio 29 d. Savo ilgame raporte jis nušvietė aiškiai politikišką Lietuvos stovį. Jo raportas liko vienbalsiai priimtas.

Išdavė raportus, prasi-dėjo kitų reikalų svarsty-mai.

Iš nutarimų galima pa-žymėti sekančius:

1) Ingaliota A. P. Mili-navičius dalyvauti T. T. po-sedyje rugsėjo 2 d.

2) Duoti įnešimą į T. T. New Yorke, kad siųstų tam tikrus inspektorius į Wa-shingtoną pas Ekzekutyvį Komitetą del persitikrini-mo, kaip lietuvių reikalai yra vedami.

3) Surengti prakalbas Bayonne, Patersono ir Cliff Side, N. J. Komite-tan incina S. Pauza ir J. V. Baltrukonis.

4) Nutarta šitą draugiją užvardinti Lietuvių Tautininkų Veikėjų Rateljį New Jersey Valstijoje.

5) Norintieji pristoti į Veikėjų Rateljį, turi užsimo-kėti \$2.00 ant metų; tiek

pat ir draugijos turės mo-kėti, kurios siųs atstovus.

6) Pradėt mokėti mokes-tis nuo sekančio susirinki-mo.

7) Sekantis susirinkimas buvo nutarta suaukti Newarko, N. J. rugsėjo 28 d. 1919 m., Lietuvių sve-tainėj, 180 New York ave., Newark, N. J., 2 val. popiet-ty. Visi New Jersey valstio-jos veikėjai yra kviečiami atsilankyti ant šito svar-baus suvažiavimo ir daly-vauti posėdyje. Taipgi pa-geidaujama, kad ir draugi-jos ingaliavę savo atstovus atsiųstų.

J. V. Baltrukonis, Sekr. L. T. V. R., 142 Tappan str., Kearny, N. J.

NEWARK, N. J.

Vaių Seimas. — Vietos

draugijos, kurios dalyvavo New Yorko vaikų seime, birželio 22 ir 23 dd., dabar aplaikė bilas to seimo išlai-dų. Paaikškėjo, kad seimas padarė deficito virš \$200, todėl dabar prašoma, kad draugijos sudėtų nedateklių. Išlindo yla iš maišo ir dabar viskas išeima aikštėn. Tą seimą sumanė vietos vai-kžai, kurie gavo į pagelbą keletą panašių vaikėjų Bro-oklynne, na ir suaukė „gar-vo suvąžiavimą“. Bostono „Dar-bininkas“ ir Brooklyno „Garsas“ kuoplačiausiai garsino, kad „seimas“ labai nusisekė ir Lietuvai didelę pagelbą suteikė — nuveik-damas didelius darbus. Da-bar gi pasirodo visai ki-taip: aišku, kad tas seimu-kas subankrutijo ir dabar ubagauja po draugijas, kad apmokėtų rengėjų algas.

Reiškia, vaikų žaislės lie-tuviams atsiėjo apie \$1,000, o Lietuvai nei kokios pa-gelbos nesuteikė. Tikslas to ubagų seimo buvo tokis: Mr. Chesnul norėjo save paskelbti didvyriu neapsi-švietusių žmonių akyse. Tautininkus ir visus, kurie dirba del Lietuvos jis keikė kuožauriausiai. Kiti gi, tingėdami dirbti ir norėda-mi pasinaudoti gerai apmo-kamoms vakacijoms, jam pilnai pritarė, na ir suma-nė rengti seimelį. Jeigu dar kas netiki, kad tai tie-sa, tai štai faktai tą pat-virtina. Algos tapne seime dalyvavusiems iš Newark, N. J. yra štai kokios: už tai p. Krušinskas pasiėmė — \$125.00, p. V. Vaškas — \$88.00, kiti po šimtą po penkesdešimtis ir tt. Istik-ro, tai pasityčiojimas iš nu-vargusių Lietuvos žmonių, pasityčiojimas iš Amerikos lietuvių, kurie leidžia jiems tokias baikas krėsti.

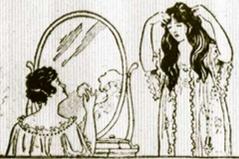
Kaip ilgai Amerikos lie-tuviai toleruos tokius dar-bus? Kaip ilgai jie leis sa-ve visokiems tinginiams taip apgaudinėti?

Sulyginus Amerikos Lie-tuvių Seimą Chicagoje, birželio 8—13 dd., kuris suteikė Lietuvai apie \$15,-000 ir kurį „Darbininkas“ ir „Garsas“ kuožauriau-siai šmeižė ir niekino, tai vi-si aiškiai pamatys, kaip bjauriai klerikalų seimas New Yorke nusikraudė Lie-tuvų ir Amerikos lietuvius.

Istikimi Lietuvos sunys lai dabar pamato, kaip mu-sų kunigijai ir jos pastum-dėliams rupi Lietuvos gero-ve.

Tikras Lietuvos sunus.

Rašykites Prie SUSIVIENIJIMO

MAIDE: "Ar, kaip man nieki gal... Ibandžiu stebėjus..."

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolis? Ne! RUFFLES yra tai paprasčiausias plauku ir odos susipratinėjimas...

RUFFLES

panaikina pleiskaną! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimų... F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

KONSERVATORIJA

L. M. Konservatorija užsirašo atostogoms iki 15 d. rugsėjo. „KANKLIU“ prumerata žiemis metams, iki rugsėjo mėnesių, vienas dolaris.

M. Petrauskas

769 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Phone Bell 1864

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law. SLA. ADVOKATAS-PATARBĖJAS

Lietuvis Advokatas

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už kolektivas ir užmušimą prieš Kasyklas, Fabrikus, Geležinkelius, Laisvus ir t.t. Skundžiu United States Courtuose ir gerai suprantu punktus provų už kolektivas.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N.Y.

Am. Liet. Taut. Sandaros Organas

„SANDARA“

PUIKIAUSIAI nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams \$2.00

„SANDARA“

366 West Broadway - South Boston, Mass.

Garsinkites „TĖVYNĖJE“

J. SKRITULSKAS NATARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Parduodu laivabortus ant visų linijų, kur tik bus neri ant geriausių ir greičiausių laivų.

JOHN SKRITULSKAS 26 Broad Street New Britain Conn. Telephone 356

MOKSLO, LITERATūros IR POLITIKOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

DIRVA

Leidžiamas Pirmieviškoje Tautinėje Dvasioje

Redaguoja K. S. KARPAVIČIUS

Kaina metams Amerikoje \$2.00. Pusei metų \$1.00. Kanadoje metams \$2.50. Pusei metų \$1.25. Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams.

Vienas numeris pažiūrėjimui siunčiama DYKAI. „DIRVA“ yra tai vienas iš apšviėtų platinančių lietuvių laikraščių, nuolat, intensyviai veda mokslinių raštų skyrius, kurie parašyti populiariškai, lengvai suprantama kalba.

„DIRVA“ taipgi išleidžia įvairių žingėdžių knygų, viena kurių, „VIENUOLYNO SLAPTIBĖS“, yra žingėdžiausia kokia kada buvo lietuvių knygnyuose. Joje yra keletas pavelsių, 152 puslapiai. Kaina su pristatymu \$1.00.

„DIRVA“

7907 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO.

SLA. KNYGOS

MUSU KNYGYNE GALIMA GAUTI VISOKIŲ KNYGU

Žemiaus paminime knygas, kurias vargiai kur nors kitur begalėtumėt gauti. Stai jos:

- AIŠOPO PASAKOS. — Su paveikslais, 360 puslapių. Kaina \$1.25. SLA. nariams 75 centai. AMERIKA. — Knyga didelio formato, 288 pusl., kaina 75c, SLA. kuopoms, užsisakantioms nemažiau 25 egz., nuleidžiama 40%. APŠVIETA. — Mokslo ir literatūros periodinis leidinys, 1892-3 m. Knyga be apdarų — tikrai 50c.; su apdarais — 75c. SLA. kuopoms, užsisakantioms nemažiau 10 egz., nuleidžiama 40%. APDRAUDA IR PASALPA. — 32 pusl., kaina 10c., SLA. nariams 5 centai. DARBININKŲ PADĖJIMAS AMERIKOJE. — 35 pusl. Kaina 10c., SLA. nariams 5c. DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS. — Naujausia 3-jų veiksmų komedija, 64 pusl., su Molieres biografija. Kaina — 10c., SLA. nariams — 10c. IŠ LIETUVOS HISTORIJOS. — 68 pusl. Kaina 20c., SLA. nariams 10c. KAIIP GYVENA: Latviai, Suomia, Anglai. — Rankinis naudingų žinių apie gyvenimą minėtųjų tautų. Pust. 65, kaina 20c., SLA. nariams — 10c. KAIIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — I dalis. Pust. 28, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c. KAIIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — II dalis. Pust. 32, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c. KAS IŠ KUR PAREINA. — Naudingos žinios apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. Psl. 64, kaina 20c., SLA. nar. 10c. KELIONĖ I ŠIDLAVĄ. — Vaizdelis iš apvaikščiojimo garsios Lietuvoje šventės. Pust. 48, kaina 15c., SLA. nariams 10c. KRAZIŲ SKERDYNE ir jos Pasekmės. — Paminklas dėl Kražių nuo Amerikos Lietuvių. — Pust. 77, kaina 15c., SLA. nar. 8c. KUN. A. BURBA. — Jo gyvenimas ir darbai. — Mažas paminklas nuo SLA. Pust. 29, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c. LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. — Rinkinys iš 38 pasakų ir 54 gražių eilių, tinkamų deklamuoti viešose vakaruose. — Pust. 180, kaina — 40c., SLA. nariams — 20c. LIETUVIŲ TAUTOS KLAUŠIMAS EUROP. KARĖS METŲ. — Šioje knygelėje gvildinama karės tikrosios priežastis. Pust. 102, kaina — 35c., SLA. nariams — 18c. NUO DEGTINĖS. — Komedija dviejuose aktuose. — Pust. 19, kaina — 10c., SLA. nariams — 5c. NAMŲ IR YPATOS HYGIENA. 31 pusl., kaina 10c. Nariams 5c. PADEJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ VIESPATIJOJE. — Knyga didelio formato, rusų kalboje, 128 pusl., kaina — \$1, SLA. nariams — 50c. PASNINKAI LIETUVOJE. — Pust. 16, kaina — 5 centai, SLA. nariams — 3c. PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie Jėzau Kristaus Bažnyčią. — Pust. 69, kaina — 10 centų, SLA. nariams — 5c. RŪOŽAI IŠ SLA. SISTORIJOS. 35 pusl. Kaina 10c. Nariams 5c. ŠVINTANT. — Historiška apysaka apie Bulgarių atgijimą iš tautiško miego. Pust. 126, kaina 25c., SLA. nariams — 13c. TRACHOMA, arba sergėkite akis. — Prie Šviesos. — Knygelė kalba pati už save. Pust. 100, kaina — 20c., SLA. nar. 10c. „TĖVYNĖS“ KOMPLETAI 1909—1910—1911 metų, po \$1.00. SLA. nariams — 50c.

Reikalaudami knygų, parašykite aiškiai knygos vardą. Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Orderį, paprastame laiške, uždurovojant:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N. Y.

S.L.A. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

- PILDOMOJI TARYBA: Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa. Sekretorius — A. B. Strimaitis, 307 W. 30th St., New York, N. Y. Vice-Prez. — Dr. J. T. Baltrušaitis, 2029—5th Ave., Pittsburgh, Pa. Išdinininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa. Izdo Glob. — T. Astramskas, 307 W. 30th St., New York City. Izdo Glob. — J. M. Daničius, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Dr. Kvotėjas — Dr. F. Matulaitis, 419 Boylston St., Boston, Mass. 5. SVEIKATOS KOMISIJA: Dr. Ig. Klimas, 2538 Allegheny Ave., Philada., Pa. Dr. Ip. Bronušas, University Hospital, Baltimore, Md. Dr. J. Jonikaitis, New York City Hospital, N. Y. 6. PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA: Kl. Jurgelionis, 3133 Emerald Ave., Chicago, Ill. A. M. Makauskas, Box 695, Forest City, Pa. K. Gilbertienė, 1419 N. Main St., Scranton, Pa. 7. LABDARYBĖS KOMISIJA: J. Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N.Y. St. Bakanas, Bridgeville, Pa. A. M. Martus, 38 So. Bowers St., Shenadoah, Pa. KANKINIŲ ŠELP. KOMISIJA: J. Baltrušaitis, 2029—5th Ave., Pittsburgh, Pa. M. G. Damijonaitienė, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill. A. Augunas, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y. TRISMO KOMISIJA: M. Mockapetris, 279 Bolton St., So. Boston, Mass. J. Sekevičius, 101 Oak St., Lawrence, Mass. P. W. Birštonas, Shenadoah, Pa. 1. KONTROLĖS KOMISIJA: Pr. Butkus, 307 W. 30th St., New York, N. Y. J. V. Liutkauskas, Linden N. J. J. Neviackas, 149 Millbury St., Worcester, Mass. 2. APŠVIETOS KOMISIJA: Dr. A. Zimontas, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill. P. Norkus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. J. Strimaitis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. 3. ISTATŲ KOMISIJA: F. B. Bradchulis, 105 W. Monroe St., Chicago, Ill. K. Gugis, 3233 So. Halsted St., Chicago, Ill. B. K. Balutis, 814 W. 33rd St., Chicago, Ill. 4. FINANSŲ KOMISIJA: J. Zemantauskas, 797 Bank St., Waterbury, Conn. K. C. Yurgelionas, 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SLA. KUOPU DOMAI

Kurios kuopos nori turėti guminę antspaudą, — gali pas mus užsisakyti. Padirbimas antspaudos su atramento paduškėle kaštuoja \$2.00 Geležinės antspaudos kaštuoja dabar \$4.00 Už antspaudą pinigų galima siųsti su mėnesinėmis mokestimis, pažymint už ką yra pinigai prisiunčiami.

LITH. ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30TH STR., NEW YORK, N. Y.

Zinomas per 25 metams ir Valdžios prižiūrimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirmą taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

SUSIPRATO

DVIVEIKSMĖ TRAGI-KOMEDIJA

Parašė S. E. VITAITIS

Šitas veikalėlis perstato, kaip nesusipratę žmonės, nepriklausą prie jokios draugijos, SLA. organizatoriaus supažindinti su organizacijos reikalais privedami prie susipratimo. Žmonės prie SLA. prisirašo ir tuomi buna pilnai patenkinti. Gan juokingas, įdomus ir lengvai perstatomas scenoje. Veikia tik aštuonios ypatos. Smagus pasiskaitymui.

Gerbiamos SLA. kuops! Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Savaitė jau netoli. Rengianties apvaikščioti musų savaitę, butinai privalote mintyje turėti jau išanksto vakarų rengimą. Rengiant ką-nors scenai pilnai patariam imtis augščiau minėto veikalo. Jis publikai patiks ir mums bus naudos: pamatę perstatymą žmonės rašysis prie „Susivienijimo. Taip pat reiktų kuodaugiauusia „Susiprato“ užsirašyti ir pardavinėjimui. Iš to bus dvejopa nauda ir žmonės susipras.

Kaštuoja tik 20 centų.

SLA. kuopoms ir nariams — 10 centų.

UŽSISAKYKITE IŠANKSTO, KAD NEPRITRUKTŲ.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N. Y.

PIRKITE! PIRKITE!

A-M-E-R-I-K-A

VISAS PELNAS EINA PRIEGLAUDOS NAMO FONDUI

VNINGOS „AMERIKA“ naudingumas bei svarba yra tame, kad joje patelpa daug indomų ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.

DLATINDAMI šią knygą padarysite didelę naudą sau, nes gausite dvigubų pinigų vertės, ir padarysite naudą save Organizacijai, — pagelbėsit inkunyni senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.

KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75c.

SLA. Kuopoms, užsisakant nemažiau 10 egz., nuleidžiama 40 nuolaimė.

PINIGUS AR MONEY ORDERIUS SIŪSKIT LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30th STREET, NEW YORK CITY.

PAJESKOJIMAI

Pajieskau savo pusseserį Anclės Raižienės ir Marijonos Zaleckienės (Bajoraičių). Pirmiaus gyvena Clevelande, O., o dabar nežinau kur. Malonėkit atsišaukti; turiu svarbių žinių iš Lietuvos.

Pr. Bajoras,

307 W. 30th St., New York, N. Y.

Pajieskau savo brolio Juozo Bruožio, Vidgirių kaimo, Keturvalakių gmino, Vilkaviškio pavieto, Suvalkų gurb. Pirmiaus gyvena Newark, N. J., paskui Pensilvanijoje, dabar nežinau kur. Kas apie jį žino ar jis pats meldžiu pranešti adresu:

KAZYS BRUOŽIS,

756 Atlantic St., Stamford, Conn.

REIKALAUJAME OPERATORIŲ

MOTERISKŲ APRĖDALŲ ISDIRBEJAS.

SVIESUS, ČYSTAS, RUIMINGAS FABRIKAS

Tegul tik tie atsišaukia, kurie yra pilnai patyrę, kaip vartoti šilkus, Aksumus ir pusvilnonius audeklus.

44 VAL. DARBO PER APSKRITUS METUS.

Subatomis tikrai pusė dienos.

Gera užmokestis su pridėjimu 25c. prie kiekvieno uždirbto dolario.

Kava duodama dovanai laike pietų.

Atsišaukit pas

LURIE CO., Inc., 10 W. 30TH ST., NEW YORK, N. Y.

PRANESIMAS

The AMERICAN WOOLEN COMPANY praneša apie inkorporavimą draugijos HOMESTEAD ASSOCIATION, Inc., Room 1111, 245 State Str., Boston, Mass.

TIKSLAS — TIKSLAS šios asociacijos yra pagerinti naminių darbininkų padėjimą American Woolen kompanijos, pagelbėti jiems ingyti SAVO NUOSAVIUS NAMUS.

BUDAS — Homestead Association, pasikalbėjusi su darbininkais, priėmė planus dėl American Woolen kompanijoje dirbančių žmonių pastatymui puikių parankių namų ir pastato tinkamoje vietoje arti prie dirbtuvių American Woolen kompanijos. Šitos stubos statomos po 5, 6 ar daugiau kambarių, su vėliausios mados intaisymais.

Tos stubos pardavinėjamos American Woolen kompanijos darbininkams, už tą pačią dieną, kiek pastatymas KASTUOJA.

American Woolen komp. darbininkams pinigai paskolinami ant 4½% stubų nupirkimui.

Pirma mokėstis 5% reikia užmokėti stubas perkant, paskui galima mokėti kas mėnesis tam tikromis ratomis nedaugiau, kaip paprasta namo randa. Dalis mėnesinės mokėsties apmoka NUOSIMICIUS, TAKSAS, INSURANCE ir dalį paskolos.

Mokėdamas tiek, kiek atsiėty „RENDOS PINIGAI“, savininkas atmo-kės „mortgage“.

Homestead Association, Inc., priima ir „MORTGAGE“ ant 4½% ant bertainių išmokėjimų ant atskirų namų, kurie nori nusipirkti iki 75% ant jų nuosavybės, jeigu savininkas nori išmokėti mėnesinėmis ratomis, kaip kad žemiau nurodoma.

Suma Paskolos	Mėnesinis Atmokėjimas	Viso per Mėnesį
\$1000	\$6.50	nuo \$6.50 iki \$10.00
\$1001—2000	7.50	nuo 11.00 iki 15.00
2001—3000	8.50	nuo 16.00 iki 19.50
3001—4000	9.50	nuo 20.50 iki 24.00
4001—5000	11.50	nuo 26.50 iki 30.00

Homestead Association, Inc., priima tikrai „mortgage“, nieku būdu nevelina, kad „Mortgage“ būtų gražinama Homestead Association, Inc.

BUDAVOJIMUI PASKOYLA taipgi prailginama ant viršminėto „Mortgage“ pamato, dėl darbininkų American Woolen kompanijos, kurie norėtų budavoti namus pagal savo norą.

LEGALISKUMAS — Kiekvienas dirbantis American Woolen Co. nuo Birželio 16, 1919 m., ir darbininkai apsidraudė kuopomis, paėmė naudotes apsaugojimo paliudijimus nuo American Woolen Co. turi teisę naudotis šiomis privilegijomis.

Homestead Association, Inc., skoli na tik tiems, kurie gyvena tose stubose, ant kurių yra paskola užtraukiama.

American Woolen Company

Wm. Wood, President.

LINKSMA GIRDĖTI

Linksma yra mums pranešti visuomenei, kad LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVEI puiki sekasi vartoti darbas liuosavimo Lietuvos ekonomiskai.

Vieton girtis su milijoniniais užsakymais arba su daugumu atstovų pasiuntimų į Lietuvą, mes tik pasakome ką veikiamo, o pats mūsų nuveikti ir veikiami darbai mūsų pagis. Nes nuopelnai randasi ne žodžiuose, bet darbuose.

LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVES pamatuosną patiesta Lietuvos pramone apimanti šakas: — Importo, Exporto, Konstrukcijos ir Industrijos.

1) Importo ir Exporto šaka netikrai įsteigta, sutvarkyta, bet jau ir veikia iš New York'o. Įvairūs tavrni ir maistas gabenama į Lietuvą laivais aprūpinimui Lietuvos gyventojų. Šis eksporto skyrius patarnauja ir Amerikos Lietuviams priimdama ir išpildydama užsakimus ir persiudama sušelpimo dovanas (drabužius ir maistą) savieciams Lietuvoj. Jis patarnaus ir Lietuvos gyventojams priimdama ir peržiurėdamas tą, ką jie tarės išsiuntimui, bei apmainymo prekių ar išpardavimo svetur. Šį skyrių veda gerb. B. F. Mastauskas. Norėdami susižinoti ir reikalaudami informacijų šios šakos veikime adresuokite: Lithuanian American Trading Co. Export Depart., 6 W. 48-th Street, New York, N. Y.

2) Konstrukcijos skyrius įsteigtas ir jau plačiai išleides į veikimą. Dėl išlavinimo toj šakoj darbininkų ir prirengimo jų išpildymui užimty kontraktų statymo namų, dirbtuvių, bažnyčių etc. Lietuvoj; savo veikimą, tuolaikiniai, praktikuoja čia Amerikoje. Liet. Amer. Pramonės Bendrovė prijungus Lietuvų Statymo Bendrovę, apipirko plotus žemės už \$100,000.00 mieste Akron, Ohio, vietoj, kur dabartiniame laike didžiausiai biznis pliačiamas Amerikoje. Ten statoma po kontraktais namai, prie kurių dirba vien lietuviai ir tai L. A. Pram. Bendrovės šerinkai. Jeigu bus suspėta visus užimtus kontraktus statymui išpildyti iki persikėlimui į Lietuvą, tai vertė čia Bendrovės pastatytų namų sieks iki \$1,000,000 milijoną dolarių. Reikia pažymėti, kad Bendrovė yra padariusi kontraktą ir statys ten jau vietos lietuviams bažnyčią. Išpardavus tuos lotus ir namus, Bendrovė padarys nemažiau \$100,000.00 gryno pelno. To skyriaus vedėjas yra p. S. Radavičius. Norėdami gauti šioj šakoj informacijų, adresuokite: — Lithuanian American Trading Co., Konstruktion Dept., 130 Wooster Ave., Akron Ohio.

3) Industrijos arba išdirbystės skyrius taipgi jau įsteigtas ir jau Bendrovė yra prisiruošusi statyti dirbtuves išdirbimui linų ir vilnų Lietuvoj. Pradedant žalia medžiaga, tai yra tik nukirptų vilnų iki puikiausių gelumbių; nuo nurautų linų iki puikiausio audeklo (percelio) gatavų siuvimui. Kadangi medžiaga tai išdirbystei bus gaunama Lietuvoj, pertai ir pradėti veikimą, imant iš praktiškos pusės, negalima kitur kaip tik Lietuvoj. Todėl, kaip tik bus galima, Bendrovė tuoj pradės ten savo veikimą, nes jau plenai gatavi ir viskas priuošta: specialistus toj išdirbystėj turime, mašinos užorderiuotos. Vedėju to skyriaus yra p. C. J. Mekšras. Adresas susinėsimams ir informacijoms toj šakoj: Lithuanian American Trading Co., Industry Dept., 806 W. 11-th St., Chester, Pa.

Betgi nereikia užmiršti, kad čion paminėti Lietuvos Pramonės Bendrovės užimti darbai yra milžiniški. Reikalauja daug įiegi ir kapitalo. Tie darbai, su laiku, atneš neapsakomai didelią naudą Lietuvai ir gerą pelną turės pats Lietuviai, šerinkai.

Iš šito kas viršui pranešta, Tamsta galite matyti, kad darbas yra varomas ištikrųjų su dideliu pasiten-gimu, užtai ir eina pasekmingai. Šale to Bendrovė yra įsteigus keleta mažesnių biznių, kaip: agenturą laivakorėvių, pinigų siuntimo, susinėsimu biurą su Lietuva etc. Reikia žinoti, kad ir pelnas už įdėtus pinigus į šėrus, daromas jau gana didelis. Ateinančiame L. A. P. Bendrovės direktorių susirinkime bus jau tariama apie išmokėjimą dividendų. O dividendai tikimasi bus dideli, kurie gaus, turės kuo pasidžiaugti.

Todėl, kad tą greičiau atsiekus, reikia butinai tuojaus sukelti nors vieną milijoną dolarių kapitalo išperkant visus Bendrovės šėrus.

Jeigu Tamsta neši ikišiol užsirašęs šios Bendrovės šėry, tai užsirašyk tuojaus nieko nelaukdamas. Jeigu jau užsirašiai, užsirašyk dar daugiau, kiek tiktai gali, nes turi gerą progą išlaimėti ir išlaimėsi.

Atmink, kad prisidėdamas su savo dolariais, paimdamas šėry šios Bendrovės (1) pededi liuosuoti Lietuvą iš ekonomiškos vergijos, (2) darai prakilnų ir garbingą darbą ir (3) užtikrini pelną pats sau daug didesnį, negu kad tie pinigai būtų sudėti Bankose, iš kurių svetintaučiai naudotusi.

Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovės šėrai pasiduoda po \$10.00. Šėry galima pirkti kiek norima. Rašykite klausdami informacijų ir siųskite pinigus už šėrus į Centralj Bendrovės ofisą šiuo adresu:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.,

112 North Greene Street,

Baltimore, Dd.

VISŲ LIETUVIŲ ATIDŽIAI!

Gavome iš Lietuvos lietuviškų vėliavų pavyzdžius (sampelius), sulgy kurių mes darome lietuviškas vėliavas ir išdirbame nuo mažiausių iki didžiausių. Kainos pigios, darbas greitas ir teisingumas užtikrintas. Klausdami informacijų ir siųsdami užsakymus rašykite:

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS SKYRIUS, 195 Adams St., Newark, N. J. P. S. L. A. B-vės Newarko Skyriaus vedėjas yra: A. S. Trečiokas ir A. A. Pempė.

FARMOS

Ar nori pagerint savo buvį? Tai dabar yra laikas, kada uždirbi daug. Atvažiuok į gražią apielinkę, kur puikus javai auga, kur traukis ateina į pat vidurį kaimo tris kartus į dieną. Ten yra 36 Farmos ant pardavimo, tarpe Lietuvių ukininkų. Iš rytinių valstijų re-

kia važiuoti per Grand Rapids. Per Chicago reikia važiuoti laivu ar gelžkeliu per Muskegon. Iš ten jau netoli mūsų Banka, per kurią darosi raštai. Priima Liberty Bondsus. Drąsiai galite važiuoti, nepralaimėsit. Arba rašykite, adresuodami į:

AMERIKOS UKININKA

AMER. UKININAS

Box 96

Hart, Michigan.

Bell Phone — Dickinson 1198 W.

Dr. A. P. DAMBRAUCKAS

Priėmimo Valandos:

Nuo 10 išryto,

2—3 popietį ir

6—8 vakare.

PHILADELPHIA, PA.

1624 S. 4-TH ST.

MOTERS IR MERGINOS PALAUKITE

PRANESAM JUMIS, kad šiomis dienomis užbaigėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAIMINIMUI, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, audeklu apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išsirašykite šią knygą sau ir bukite pilnom virėjom.

Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų patarimų, reikalingų prie namų prižiūrėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia kurti, pažiūrėsite į knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jumis, išaiškinta gražiai kaip ką padaryti. Sutaupins jumis laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasitarkite su kitoms ir kartu sau pasisiųskite!

Apdarytos kaina \$150; neapdarytos — \$125.

Rašykite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“

15 Millbury Street,

Worcester, Mass.

— DOVANAI —

IKI 30-TAI D. RUGP.-AUGUSTO MĖN. Kas lig augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį „LIETUVĄ“, arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaigusią) ant ištisų metų, gaus DOVANAI mūsų spaudos labai gražią knygą „Vėliavos Akyvaizdoje“ vertės \$1.00, kurios turinį perskaitytes niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti: arba puikų spalvuoją \$1.00 vertės Lietuvos Respublikos Žemlapį, kurio kopija prezidentas Wilsonas išsivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon. Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite

„L I E T U V A“ DAILY

3253 S. Morgan Str.,

Chicago, Ill.

NAUJAS DIENRAŠTIS

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ išstarnavusi visuomenei 34 metus savaitraščiu, trumpoje ateityje pradės išleidinėti DIENRAŠČIU. Taip sutverta idėnraščio leidimui bendrovė su kapitalu \$75,000.00. Dienraščio bendrovės šėras \$10.00. Pirkti gali kiekvienas. Geriausias pinigų investimas nusiperkant dienraščio „VIENYBĖ“ šėry. Prenumerata kol dienraštis pradės išleidinėti palieka ta pati — \$2.50 metams. Kitose šalyse metams \$3.50. Nelauk, užsirašyk šiandien. Vėliaus bus prenumerata pakelta. Siųsdami pinigus už prenumeratą arba dienraščio šėrus, adresuokite:

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

120—124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Bevo
THE BEVERAGE

Visą metų minkštas gėrimas.

LABAI GERAI PRIE LENGVŲ UZKANDŽIŲ, KAIK VAISYK SAVO SVECIUS SU BEVO — PRITINKA TAI: ŽUVŲ, LABSTERIŲ, ŠALTOS MĖSOS, DEŠRALIŲ, SILKIŲ, SEREDINKŲ, SURIO, ASPEGATŲ. BEVO YRA DRAUGAS VALGIO IR ŽMONIŲ. PARDUODAMAS VISUR. ŠEIMYNAS APRUPINA GROSERNINKAI, APTEIKORIAI IR PARDAVEJAI.

ATSILANKIUSIEJI YRA ŠIRDINGAI KVIEČIAMIPAPZIURETI MUSŲ DIRBTUVĖ.

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS.

8-L